

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Svobodnejše dihamo.

Z nastopom nove vlade, ki ji načeluje dr. Stojadinovič in ki je v njej notranji minister dr. Korošec, je zavel svobodnejši duh po Jugoslaviji. Mora, ki je 5 let tlačila prebivalstvo Jugoslavije, je zginila. JNSsarska nasilnost in krivičnost, ki je stiskala ljudstvo, se je umaknila zakonitosti in pravičnosti. Narod se je oddahnil. Vera v državo se je ojačala. Ljudstvo spet uvideva, da država ni samo neka klika (skupina ljudi), ki so izkoriščali svoj privilegirani položaj sebi in maloštevilnim svojim pristašem v profit, marveč da je narod država. Odstranjajo se razvaline jugoslovanske demokracije, da se dobi trdna podlaga za pravo demokracijo = vlado in upravo ljudstva.

Skrajni čas je že bil, da se je to zgodilo. Jevtičeva vlada se je sicer na zunaj odpovedala JNS, hranila pa je njena načela in izvajala njene metode (načine). Nasilje se je množilo in stopnjevalo. Kaj se je uganjalo na Hrvatskem pred, ob in po petomajskih volitvah, je znano. Dogajale so se nasilnosti, ki so nagnile samega starega zagrebškega nadškofa dr. Bauerja, da je šel v Beograd ter tamkaj izročil regentskemu svetu posebno spomenico o žalostnih dogodkih na Hrvatskem. Jevtičeva vlada, ki je izročila Slovenijo kot nekak pašaluk dr. Marušiču in kompaniji, je vedno dalje zaplavala v fašistične vode. V svesti si, da za izvajanje fašističnih smernic in metod nima zaslombe v ljudstvu, je hotela ustvariti po vzorcu italijanskega fašizma in nemškega narodnega socializma posebne oborožene udarne čete po naslovom Patrijotična omladinska fronta (POF). Z ricinusovim oljem, s palicami, revolverji in z bombami naj bi se širilo med neoboroženim ljudstvom režimsko jugoslovansko fašistično mišljenje. V to svrhu so že bile pripravljene uniforme in orožje. Nabirali so se že tudi po nekaterih krajih prvi člani POF.

Ker so bili Jevtič-Marušičevi vladi na poti ljudje, ki ne klonijo pred terorjem glave, je notranji minister Velja Popovič poslal 15. naja vsem banom države nalog, da naj mu pošljejo seznam najbolj nevarnih in najplivnejših oseb, ki so proti režimu, da se konfiniraj ali postavijo pod policijsko nadzorstvo. Nato so poslali bani vsem sreskim načelnikom ta-le nalog:

Pov. II. DZ. No. 1716-1
16. V. 1935.

Vsem sreskim načelnikom, vodjem sreskih izpostav itd.

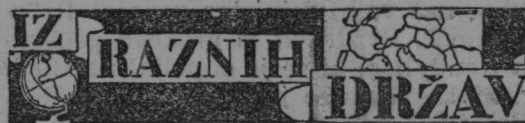
Na depešo ministrstva notranjih poslov od 15. t. m. Vam naročam, da mi vpošljete v 10 dneh seznam najbolj nevarnih in najplivnejših oseb, ki vodijo ali osebno izvršujejo akcijo proti državnemu in narodnemu edinstvu in je zato njihova navzočnost v sedanjem krajevnem bivališču nevarna za javni red in mir in sploh za javno varnost.

V istem seznamu ali posebej mi predložite utemeljen predlog glede oseb, ki

bi jih bilo zaradi takega udejstvovanja treba konfinirati ali staviti pod policijsko nadzorstvo.

Podpis bana. »

Črni oblaki so se zbirali nad ljudstvom naše jugoslovanske države. Politika JNS in njenih idejnih naslednikov je treščila ljudstvo v brezno gospodarske stiske. Mesto rešitve se mu je obetal fašistični bič, da ukloni njegovo podpezo stiske upognjeno postavbo do tal. Z odhodom Jevtiča, Marušiča in tovarišev so se temni, zlo obetajoči oblaki razvlekli. Zlato solnce svobode je začelo pošiljati svoje žarke skozi omračeno in zamegleno ozračje našega javnega življenja.

V NAŠI DRŽAVI.

Važne davčne spremembe in olajšave.

Zakon o proračunskih dvanajstinah do konca marca l. 1936, predložen od vlade dr. Stojadinoviča, vsebuje znatne davčne spremembe in olajšave za kmete, obrtnike in druge nižje in srednje sloje. Davčni zakon predvideva znižanje zemljiškega davka za 20%, torej za eno petino. Ukinjeno je določilo prejšnjega finančnega zakona, s katerim je bilo določeno, da se mora šmarnica odstraniti; šmarnica more torej ostati. Ukinjen je zloglasni člen 7 davčnega zakona iz l. 1934, ki je uvedel minimalno pridobnino na osnovi najemnine za stanovanje in lokal in je povzročil veliko novo obremenitev obrtništva in trgovstva ter izzval burjo nezadovoljstva. Glede odmere pridobnine se zopet izpostavi prejšnje stanje, ki je veljalo do lanskega februarja; pridobnina se bo zopet odmerjala brez vsakega minima.

Kot nadomestilo za ukinitvev davčnega minima pri pridobnini se uvaja poseben davčni dodatek na skupni kosmati promet. Ta davčni dodatek se prične računati šele pri prometu, ki presega 1 milijon Din po odbitku prometa, ki je izvršen z izvozom v inozemstvo. Od prvega polnega milijona prometa znaša davčni dodatek 0.3%, od naslednjih dveh milijonov 0.4%, od naslednjih treh milijonov 0.5%, od naslednjih šest milijonov 0.6%, od naslednjih 8 mi-

lijonov 0.7%, od naslednjih 10 milijonov 0.8%, od naslednjih 20 milijonov 0.9%, od prometa preko 50 milijonov D letno pa 1%. Temu posebnemu davčnemu dodatku so podvržena ona industrijska, obrtna in trgovska podjetja, ki prodajajo blago tudi na drobno, bodisi neposredno ali posredno. Nadalje so podvržena temu davčnemu dodatku tudi podjetja, ki prodajajo mnogovrstno blago, ki po svoji prirodi spada v razne proizvodne ali trgovske stroke (veliki trgovski magazini, veleblagovnice).

Davčna stopnja za rentnino je določena na 6% in je zenačena za vse vrste obresti in rente. Pri družabnem davku se tudi uvede dodatek na skupni kosmati promet. Nadalje je določeno, da snre finančni minister pravnoveljavno odmero pridobnine in zgradarine podaljšati še za naslednje leto, ako se niso gospodarske razmere znatno spremenile.

Važna je tudi sprememba glede postavljanja davčnih in reklamacijskih odborov. Po novem besedilu postavlja polovico članov davčnega odbora (4 redne člane in 4 namestnike) drugostopna finančna oblast, drugo polovico pa volijo pristojne zbornice (obrotna, trgovinska, industrijska, apotekarska, odvetniška itd.) iz vrst davčnih zavezancev pridobnine in iz področja dotičnega davčnega odbora. Vsaka zbornica voli po dva člana in po dva namestnika. Od teh voljenih članov pozove predsednik davčnega odbora vedno le potrebno število (dva člana), in sicer od one stroke, kateri pripadajo davčni zavezanci, o katerih se bo na seji razpravljalo. — Enak sistem se uvaja tudi glede reklamacijskih odborov, kjer prav tako postavi ministrstvo polovico

članov (4 člane in 4 namestnike), drugo polovico pa volijo zbornice iz vrst davčnih zavezancev na področju reklamačijskega odbora. Vsaka zbornica voli 2 člana in 2 namestnika.

★

Volitev skupščinskih odborov. Seja narodne skupščine, na kateri se je vršila volitev skupščinskih odborov, je bila 9. julija, ko je naš list že izšel in moramo o tozadevnem važnem glasovanju poročati naknadno. Na tej seji je bil predložen zakon o podaljšanju dvanajstin do konca proračunskega leta in dodatni finančni zakon, ki vsebuje važne določbe, o katerih poročamo v posebnih člankih. Glavna točka dnevnega reda na tej seji je bila izvolitev stalnih skupščinskih odborov. Ker sta bili vloženi za posamezne odbore po dve kandidatni listi, se je vršilo glasovanje z listki. Glasovanje je trajalo eno uro in nato je objavil predsednik naslednji izid: Upravni (administrativni) odbor: Glasovalo je skupno 287 poslancev, od tega za vladno listo 191, za Jevtičevo listo 89, 7 glasovnic pa je bilo praznih. Vladna lista je dobila 14, Jevtičeva pa 7 članov tega odbora. Izvoljen je na vladni listi med drugimi dr. Fran Klar iz Prekmurja. — Imunitetni odbor: Glasovalo je 290 poslancev, od tega za vladno listo 191, za Jevtičevo listo 95, 4 glasovnice so bile prazne. Vladna lista je dobila 14, Jevtičeva pa 7 članov. Izvoljena sta na vladni listi med drugimi dr. Jančič iz Maribora in dr. Šemrov iz Gorenjske. — Odbor za prošnje in pritožbe: Glasovalo je 289 poslancev, od tega za vladno listo 194, za Jevtičevo listo 91, 4 glasovnice so bile prazne. Vladna lista je dobila 14, Jevtičeva pa 7 članov. Izvoljen je na vladni listi med drugimi Josip Benko iz Prekmurja. — Finančni odbor: Glasovalo je 289 poslancev, od tega za vladno listo 190, za Jevtičevo listo 95, 4 glasovnice so bile prazne. Vladna lista je dobila 21, Jevtičeva pa 10 članov. Izvoljena sta bila na vladni listi med drugimi dr. Lovrenčič iz Ljubljane in dr. Veble iz Maribora.

Pooblastilni zakon. V finančnem zakonu zahteva vlada pooblastilni zakon, s katerim se ministrski svet pooblašča, da sme spremeniti in izpopolniti vse druge obstoječe zakone in sicer za slučaj, da narodna skupščina ne zaseda. S tem pooblastilom hoče vlada izvesti vse one zakone, ki bi naj vplivali na pomirjenje političnih razmer v naši državi. Po pojasnilu ministrskega predsednika v finančnemu odboru se naša to pooblastilo na zakone o tisku, združenjih, shodih in dogovorih in o volitvi narodnih poslancev, pri čemer se bo vlada ozirala na sodelovanje parlamentarnih odborov.

Finančni zakon za leto 1935—1936 vsebuje tudi pooblastilo prosvetnemu ministru, da lahko odobri v soglasju z ministrskim svetom 7 in pol milijona dinarjev kredita za gradnjo vseučilišne knjižnice v Ljubljani.

Finančni odbor je že odobril proračunske dvanajstine v načelu in se je koj lotil podrobne razprave,

Ustanovitev vladnega kluba narodnih poslancev se je izvršila dne 9. julija. V klub je vpisanih 200 poslancev. Bodoče vpisovanje se bo vršilo samo po predhodni odobritvi predsedstva kluba. Za predsednika kluba je bil izvoljen Števan Jankovič, najstarejši poslanec ter star radikal. V odboru sta dva Slovenca in sicer dr. Ivan Lovrenčič in Milan Mravlje.

Plačilni načrt za kmečke dolgove. — Kmetijski minister Jevtičeve vlade dr. Drag. Jankovič je potrdil 11. in 12. junija vse odplačilne načrte, ki so jih predložile osrednje združne organizacije za odplačilo kmečkih dolgov pri svojih članicah. Potrjen je tudi odplačilni načrt slovenskih osrednjih združnih zvez, katerega smo objavili v uvodnem članku »Slov. gospodarja« v številki z dne 29. maja t. l. Ker ta načrt še ni objavljen v »Službenemu listu«, še ni stopil v veljavo.

Obisk grškega podpredsednika vlade in vojnega ministra Kondylisa na Bledu. S tržaškim brzovlakom se je pripeljal iz Rima v Ljubljano opoldne 13. julija podpredsednik grške vlade in vojni minister general Kondylis s svojim spremstvom. Visokega gosta so pričakali ter sprejeli na ljubljanskem kolodvoru zastopniki vojaške ter civilne oblasti. Z avtomobilom se je pripeljal iz Rogaške Slatine, kjer se mudi na odpuhu, naš vojni minister general Peter Živkovič. Pozdravil je grškega generala Kondylisa, ki se je odpeljal na Bled, g. Živkovič pa se je vrnil nazaj v Rog. Slatino. Na Bled se je pripeljal dne 14. julija ministrski predsednik in zunanji minister Stojadinovič, ki se je razgovarjal z grškim generalom.

Konferenca Male zveze, ki je bila vsled padca Jevtičeve vlade odgojena, se bo vršila dne 15. avgusta v Belgradu.

Knez-namestnik Pavle se je mudil zadnji teden na romunskem kraljevem dvoru v Sinaji pri Bukarešti, kjer je bil gost romunskega kralja Karla. Knez je sprejel v avdienci romunskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra.

Dr. Marušič je objavil v »Glasu naroda« (12. julija) izjavo, ki v njej med drugim zatrjuje: »V svojih javnih funkcijah sem poznal dovolj širokogrudnosti.« Ako hoče g. dr. Marušič zbrati dokaze za svojo širokogrudnost, mu moremo postreči z njegovim odlokom z dne 17. II. 1933 (II/2 No. 927/I), s katerim je razpusil Prosvetno zvezo v Mariboru in vsa v njej včlanjena društva.

Dr. Marušič ima priliko, da v javnosti obrazloži to svojo »širokogrudnost«.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Huda avtomobilska nesreča avstrijskega kanclerja. Kanclerjeva žena je mrtva, kancler in njegov sin ranjena. Avstrijski kancler dr. Schuschnigg je hotel napraviti s svojo družino v avtomobilu izlet po celi Avstriji. Odpeljal se je iz Dunaja dne 13. julija na Gornje Avstrijsko. Pri vasi Ebersdorf nekaj kilometrov pred Linzom je zadel šofer, ki je zgubil trenutno oblast nad vozilom, na ovinku ob staro drevo. Suneč je pognal vse potnike v velikem loku iz avtomobila. Kancler sam je priletel v obcestni jarek, ki je bil radi deževja poln vode ter blata, kar mu je rešilo življenje in je dobil le hudi živčni napad. Kanclerjeva žena Adela je zadela z glavo ob železni rob avtomobilske strehe, si zlomila hrbtenico in še priletela ob kamen, na katerem si je zdrobila lobanjo in je obležala pri priči mrtva. Sin Kurt je padel na travo in bil le lažje poškodovan. Hudo poškodovan je šofer, lažje ranjena je vzgojiteljica, kanclerjev detektiv je ostal nepoškodovan.

Vladni ukrepi po nesreči. Po obvestilu o kanclerjevi nesreči je sklical fin. minister dr. Buresch kot najstarejši član valde brzojavno ostale ministre, ki so bili po večini radi počitnic razkropljeni po državi. Po podkanclerja kneza Starhemberga so poslali v Benetke posebno letalo, da se je pripeljal na Dunaj in prevzel posle vlade. Predsednik avstrijske vlade Miklas je odpotoval koj po nesreči v Linz, kjer je bila na mrtvaškem odru smrtno ponesrečena kanclerjeva soproga.

Avstrijska vlada je prepovedala dne 10. julija vsako izdajanje dovoljenj za potovanje v Jugoslavijo. Odlok naglašja, da velja ta predpis do nadaljnjega brez izjeme in se tudi v smrtnih slučajih in v nujnih kupčijskih zadevah ne smejo več dajati dovoljenja. Prvotno najstrožjo prepoved so Avstrijci že omilili.

Za Avstrijo — Madžarska. Po vzgledu in sigurno v dogovoru z Avstrijo je izdala tudi Madžarska odredbe, ki onemogočajo vsako potovanje v Jugoslavijo in na Čehoslovaško.

Plebiscit o monarhiji ali republiki na Grškem. Poslanska zbornica je sprejela zakonski načrt o plebiscitu, ki se naj razpiše do 15. novembra. To ljudsko glasovanje bo odločilo, ali postane Grška nazaj monarhija, ali pa ostane še dalje republika.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Drugače doma, drugače pred svetom. Katoliški Slovani smo imeli koncem

junija dve veličastni katoliški prireditvi: katoliški shod v Pragi in evharistični kongres v Ljubljani. Kot zanimivost so svetovni časniki zabeležili to-le: Otvoritvi katoliškega shoda v Pragi v cerkvi sv. Vida po papeževem legatu pariškem kardinalu Verdierju sta tu-

di prisostvovala poslanika boljševiške Rusije in Mehike. Obe dve državi namreč krvavo preganjata krščanstvo. Hudo mušneži pripominjajo, da bi poslanik Mehike tudi nastopil z roženvencem v roki, ako bi to bilo potrebno kot dokaz, da mehiška vlada ne preganja katoliške cerkve.

Češčenje sv. Tomaža Mora. Meseca maja letos je papež Pij XI. proglasil za svetnika bivšega min. predsednika Anglije Tomaža Mora († 1535). Že se širi njegovo češčenje. V Bostonu (v Ameriki) so njemu v čast zgradili cerkvico.

Papež odlikoval predsednika francoske države. Sv. Oče Pij XI. je odlikoval predsednika francoske republike g. Lebruna s Kristusovim redom.

Framasoni v pravi luči. Framasoni ali prostozidarji so tajno društvo, ki zna izvrstno zakrivati svoj pravi obraz pod raznimi krinkami. Pravi njihovi poznavalci pa jim te krinke trgajo z obraza ter jih predstavljajo v pravem njihovem bistvu. Tak poznavalec je tudi znani francoski državnik in bivši ministrski predsednik Andrej Tardieu. V nedavno izdani knjigi z naslovom »Nizdol« framasonstvo tako opisuje: »To je sila, ki na njo nekateri pozabljajo in drugi precenjujejo, ki je igrala v sodobni povesti glavno vlogo in ki je sicer z ozirom na kraj in čas spremenjale obliko, vendar pa vedno ostala zvesta svojim nespremenljivim načelom. To so protiverska in revolucionarna načela filozofov 18. stoletja. Brez tega bi bila moderna politika nerazumljiva.« Žalostni pojavi v javnem in političnem življenju imajo svoje korenine in vzroke v framasonstvu. Framasoni so povzročili ter povzročujejo, da je padel in pada moralni (nrvni) ideal. Oni so vzrok slabosti javnega mnjenja ter vlad, ki mislijo, da so neodvisne, v resnici pa zaslužnjene od te tajne in neodgovorne sile. Zato Tardieu zaključuje: »Brez uničenja framasonstva ni političnega ozdravljenja Francije.« Ta zaključek velja tudi za našo državo, ki ji je framasonstvo v največjo škodo in nesrečo.

Patron turistov. Srce se človeku vzradosti, ko po dolgem, težkem potovanju stopi na vrh gore, odkoder se nudi njegovemu očesu razgled po pokrajini, ki leži v dolini ter se razteza v daljavo. Vrh gore čutiš nekako bolj božjo bližino, zdi se ti, da veje duh božji skozi veličastno naravo. Obenem prešinja samozadovoljstvo človekovo dušo, ko pogleda nazaj na težke, napore, ki jih je preстал, in velike nevarnosti, ki jih je premagal. Kakor orjak je stala gora pred človekom, toda človek, majhen drobec narave, se je vzel po njenih skalah in strminah, in gora je morala nekako nagniti svoj ponosni tilnik, da je majhen in slaboten človek stopil na njen vrh. Ker je turistika nevaren šport radi nevarnosti, ki povsod prežijo na človeka, potrebuje turist posebnega patrona. Papež Pij XI., ki je bil v mladih letih navdušen in spreten turist, je določil turistom za patrona sv. Bernarda iz Mentone (v južno-vzhodni Franciji blizu italijanske meje). Njegov praznik se obhaja 15. junija. Sv. Bernard je z nekaterimi tovariši ustanovil na švicarski gori z imenom sv. Bernhard gostišče za potnike, ki potujejo po nevarnih potih preko visokih Alp. Tukaj so prejeli potniki tekom stoletij nepopisno veliko dobrot. Tisočem in stotisočem so menihi, ki so prebivali v samostanu poleg gostišča, s pomočjo posebno izvežbanih psov (bernardincev) rešili življenje. Sv. Bernard sam je tudi bil dobro izvežban turist, zato je med svetniki najpripravnější kot patron in varuh turistov. Umrl je leta 1008 v Novari. Za svetnika je bil proglašen l. 1681.

Romanje na Sveto gore (župnija Sv. Peter pod Svetimi gorami). V nedeljo dne 4. avgusta bo več sv. maš, med tem prva ob 7. uri. Ob 10. uri bo pridiga in peta sv. maša. Ob 6. uri zvečer slovesne večerice s pridigo. V ponedeljek dne 5. avgusta bo pridiga ob 7. uri in ob 10. uri. Svete maše se bodo vrstile od petih pa z malimi presledki neprestano do opoldne. V torek bo v svetogorskem svetišču več sv. maš, med temi ob 10. uri peta sveta maša. Vse dni bo na razpolago dovolj spovednikov. Častilci Marijini: Vaša Mati na Svetih gorah Vas pričakuje!

Danijel Halas, drugi kaplan v Dolnji Lendavi, za prvega istotam.

Nesreče.

Štiriletna deklica utonila v gnojnici. V Radizelu v župniji Slivnica pri Mariboru sta bila zaposlena viničarja Janez in Barbara Skledar v vinogradu Doma je ostala štiriletna Režika z drugo še mlajšo deco. Otroci so začeli plaziti in skakati preko gnojnične jame, ki je bila pokrita s preperelimi deskami. Ko je stala na pokrovu nad gnojnično jamo Režika, so se trhle deske udrle in otrok je padel v jamo, iz katere sta ga potegnili oče in mati že utopljenega.

Smrtna nesreča osemletnega kolesarčka. V Ormožu je došlo do izredne kolesarske nesreče, ki je tirjala življenje osemletnega Jožefa Golob. Iz ormoške graščine se je peljal na kolesu v mesto graščinski uslužbenec, ki je držal v roki 3 m dolgo železo. Nasproti se je pripeljal osemletni Jožek Golob, sinko ormoškega brivca. Deček se je osmeknil ob v nasprotni smeri vozečega kolesarja in nesreča je hotela, da je zadelo omenjeno železo fantka na vratu v glavno žilo in mu jo presekalo. Jožek je še imel toliko moči, da je stopil v očetovo delavnico, kjer je izdihnil vsled izkrvavitve.

Dekla smrtno ponesrečila pod vozom. V Zgornjem Jakobskem dolu je nesla 69letna Bračková dekla Alojzija Ungerl nažeto travo na glavi. Na kolovozu je srečala naložen voz in se mu ognila na obronek. Pri srečanju in umiku ji je padla trava z glave. Sklonila se je po travo, zgubila ravnotežje in padla naravnost pod kolo, ki ji je zdrobilo glavo.

Mlad orožnik utonil pri kopanju. V Muri se je kopal blizu ceršaske tovarne za lepenko 24letni orožnik Nikola Brezbradica iz postaje Št. Ilj in doma iz Dalmacije. Žandar je bil dober plavač in vendar je postal smrtna žrtev zahrbtnih Mure.

Požari na vseh koncih in krajih. V Spodnji Novi vasi pri Slov. Bistrici je uničil ogenj hišo posestniku Juriču. — V Žikarcih pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je pogorelo gospodarsko poslopje Jožefu Korenu in v Grabonošu je upepelil ogenj domačijo posestniku Jožefu Kleinošku.

Požar vsled pokvarjenega dimnika je izbruhnil v stanovanjskem poslopju posestnika Štebala v Stojncih pri Ptuj. Poslopje je zgorelo do tal. Gasilcem gre zasluga, da se požarna nesreča ni razmahnila. Škoda 10.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino.

Osebne vesti.

Dve novi sv. maši sta bili darovani zadnjo nedeljo v Mariboru. V frančiškanski baziliki je pol novo sv. mašo p. Tarzicij Toš, pri Sv. Jožefu v Studencih pa p. Arhangel Drolc.

Med izseljence v Holandijo odide te dni iz kapucinskega samostana v Krškem g. pater Hugolin Prah. Mnogo uspehov in blagoslova med brati v tujini!

Duhovniške vesti. Postavljeni so bili gg.: Miha Ferk, kaplan-ekspozit v Cezanjevcih, za provizorja istotam novoustanovljene župije, in Jožef Berden, kaplan v Makolah, z delokrogom v D. Lendavi, za ekspozita v Hotizi. — Nastavljeni so bili kot kaplani sledeči gg. semeniški duhovniki: Ivan Bombek v Konjicah (II.), Franc Jager pri Mali

Nedelji, Franc Murko pri Sv. Trojici v Halozah, Franc Petančič v Poljčanah, in Viktor Ramšak v Braslovčah. — Predstavljeni so bili gg. kaplani: Anton Babič iz Poljčan v Marenberg; Ivan Koren iz Male Nedelje v Dolnji Lendavi (II.); Jožef Orežnik iz Braslovč k Sv. Križu na Slatini (II.); Alojz Šoštarec iz Sv. Trojice v Halozah v Turnišče; Ign. Godina iz Turnišča k Sv. Juriju v Sl. gor.; Anton Čater, drugi kaplan pri Sv. Križu na Slatini, za prvega istotam, in

Veliko gospodarsko poslopje pogorelo. V Muretincih pri Ptujju je uničil ogenj veliko gospodarsko poslopje tamošnje hiralnice, ki je last križnikov. Zgoreli so vsi pridelki in orodje. Škoda znaša 50.000 Din. Gasilci so preprečili, da ni postala žrtev velika hiralnica. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen. Požigalec se je že sam javil.

Smrtna žrtev neprevidnega kolesarja. Na Ljutomerski cesti pri Ptujju je povozil na večer kolesar revo Julijano Kolarič iz Ptujja. Povožena je podlegla poškodbam.

Nevaren padec pri spravljajanju krme. Pri Kropčevih na Dobrovi pri Zrečah so spravljali dne 8. julija seno na svile. Gospodarju Janezu Oprešniku so se spodmaknile pri metanju sena deske pod nogami in je padel še čez eden pod kolarnico. Pri padcu je priletel na hrbet. Zdravnik je odredil prevoz v bolnico.

Smrtno ponesrečen otrok. Pri Rudolfu, po domače Sitarju na Prelogah v

župniji Prihova, so lezli otroci po nakopičenih plohih ob hiši. Mala dveletna Anica je sedela spodaj na tleh. Plohi se sprožijo in podvalijo malo Anico pod seboj. Čez 10 dni je umrla na posledicah poškodb.

Vlak podrl slaboumnega fanta. Na železniškem prelazu na Spodnjem Lanovžu pri Celju je podrl dne 10. julija savinjski vlak 28letnega slaboumnega ter božjastnega Ferdinanda Medveda iz Verpete pri Frankolovem. Sunek je revežu razbil glavo na spodnji strani in so posledice življensko opasne.

Utonil v Savi. Pri Litiji je utonil v Savi pri kopanju prometnik Martin Lubaj, stanujoč v Mošeniku.

Enemu posestniku zgorelo 5 poslopij. Dne 13. julija je udarila strela med nevihto v hlev posestnika Franca Rifla na samotnem hribu Golušnik pri Novem mestu. Zgorelo je pet velikih poslopij z živili in raznim gospodarskim orodjem.

Razne novice.

Povratak naših izseljencev z evharističnega kongresa. Z ljubljanskega evharističnega kongresa se je vrnilo dne 11. julija nad 700 naših izseljencev skozi Maribor nazaj v Nemčijo, Holandijo, Belgijo ter Francijo. Z izseljenci je bilo pet njihovih duhovnih voditeljev, dva učitelja ter precej prijateljev domačinov iz Holandije ter več holandskih duhovnikov ter lajikov. Ko so se pripekljali izseljenci iz Ljubljane v Maribor, so bili že na kolodvoru lepo sprejeti in nato gosti našega škofa dr. Ivana Tomažiča, ki jih je lani obiskal v tujini. Dne 11. julija je bila v mariborski stolni cerkvi škofovska sv. maša in pred njo je imel škof na izseljence pomenljiv ter ganljiv nagovor. Po sv. maši so odšli izseljenci na Slomščekov grob, kjer je govoril o velikem svetniškem škofu

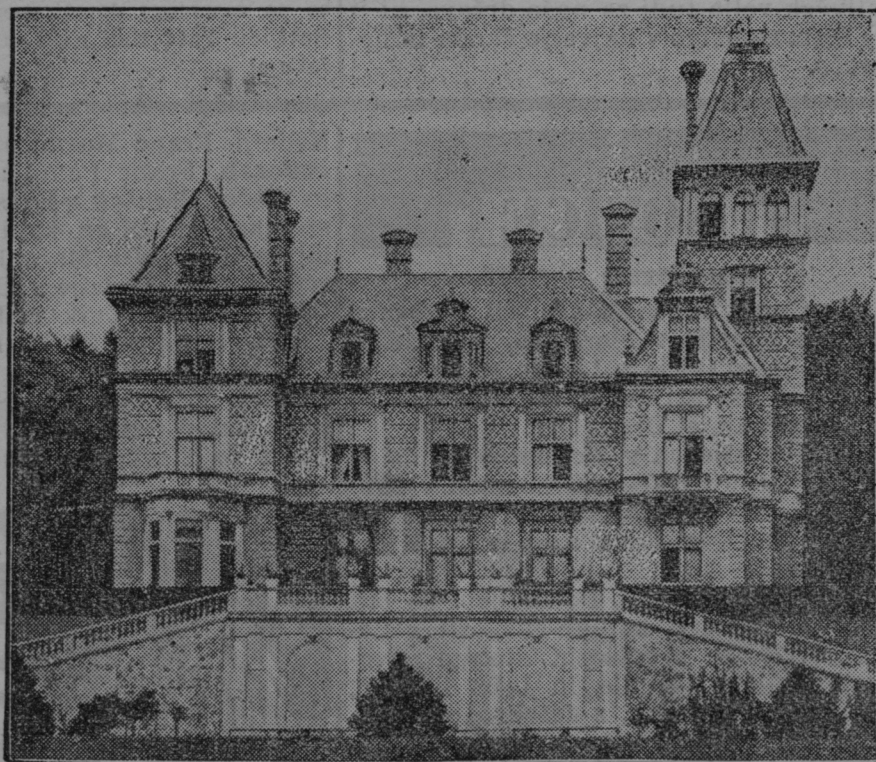
Parada pred novim čehoslovaškim brambenim ministrom Machnikom.

Amerikanska brata Fred in Al Keys sta dosegla nov svetovni rekord s tem, da sta vztrajala z letalom 553 in pol ur neprestano v zraku.

Arabski prestolonaslednik si ogleduje v Londonu nov motorni top. — Desno: Grad Wartholz pri Reichenau, kjer bodo za bodoče bivali Habsburžani.

prelat zgodovinar g. dr. Fr. Kovačič iz Maribora. Zadnji zaključek najveličastnejšega evharističnega kongresa v Ljubljani je bil v Mariboru na Slomškovem grobu.

Ponovna razprava, za katero se zanimajo Slovenske gorice. Veliko smo že pisali, kako sta bila obsojena brata Markuzzi in Franc Zemljich na smrt leta 1926 radi umora neznanca v Benediškem gozdu. Omenjena trojica je bila pozneje pomiloščena na dosmrtno ječo in vsi trije so zaprti v mariborski kaznilnici. Zagovorniku obsojenih je uspelo, da je zbral po tolikih letih gradivo, ki dokazuje, da so obsojeni nedolžni. Obravnava, ki bi naj dokazala nedolžnost, se bo vršila dne 20. avgusta.

Truplo neznane utopljenke so našli kopalci v Dravi pri Ptuj. Gre za 40—50 letno kmečko žensko, ki je bila že dalje časa v vodi, ker je truplo že precej razpadlo.

Orožniško postajo pri Veliki Nedelji so premestili v Gorišnico pri Sv. Marjeti niže Ptuja, kjer že služe.

Sokoška župa Zagreb je sprejela med drugimi tudi ta sklep, naj država ne daje več sokolstvu stalne podpore. Prav pameten sklep! Čim prej se izvrši, tem boljše je.

Poizvedovanje. Lansko leto je zginil ob koncu počitnic neznan kam 12letni Franc Vogrin s Pobrežja pri Mariboru. Ob izginu dečka je bila mati v bolnici. Komur bi bilo kaj znanega o dečku, naj javi na naslov: Ana Satler, Maribor, Vojašniška ulica 7.

Opozorilo splavarjem na Dravi. Vežbe pontirskega bataljona se bodo do konca oktobra vršile pri Ptuj na prostoru med obema mostoma ter do 500 m nižje železniškega mosta. Obveščajo se vsi splavarji in drugi, da je na tem prostoru prepovedana vsaka plovba po Dravi. Prepoved velja za julij dnevno od 6. do 12. in od 15. do 20. ure. Od 12. do 15. ure je plovba prosta. Avgusta do konca oktobra pa je zabranjena vsaka plovba od 6. do 20. ure. Straža bo postavljena 1500 m nad mostom na desnem bregu Drave in bo imela rdeče-belo

signalno ploščo. Splavarji in drugi, ki se bavijo s plovbo, morajo ob tem znamenju pristati najmanj na 300 m. Od 1. avgusta naprej se bodo vršile tudi nočne vežbe in je na tem prostoru od 9. ure zvečer do 2. ure zjutraj prepovedan vsak promet. Ob nedeljah se vežbe ne bodo vršile in je plovba prosta ves dan. Kdor ne bode vpošteval teh opozoril, bode sam odgovarjal za nesrečo ali škodo.

Na svatbi Franca Zalesnika od Sv. Frančiška Ksaverija se je nabrało za kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru 66 Din.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23—58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbira zdravnikov. 10

Obžalovanja vredni slučaji.

Obsodba nasilnega roparja. Dne 31. maja se je v Mariboru v Vetrinjski ulici pojavil v stanovanju vpokojenega polkovnika Hamböcka neznan moški, ki je kradel zlatnino. Pri tatvini je bil presenečen od polkovnikove sestre, katere se je pa lotil dejansko. Začel jo je daviti ter jo vrgel na tla. Na vpitje sestre je prihitel na pomoč g. polkovnik. Nasilnež mu je pobegnil na dvorišče, kjer so ga zagrabil drugi ljudje in oddali policiji. Gre za 42letnega Hajredina Serdaroviča iz Banjaluke, ki je bil dne 10. julija v Mariboru obsojen na 2 leti robije.

Obešenega so našli na podstrešju hiše v mariborski Trstenjakovi ulici 55. letnega dninarja Jožefa Šmigoc. Vzrok samomora: daljša brezposelnost.

Tri sunke z nožem v prsa si je prizadela v Mariboru v Tattenbachovi ulici stanujoča tkalka Lina Cister, doma iz Litije. Cisterjeva je podlegla izkrvavljenju.

Obešenega so našli pri Devici Mariji v Brezju pri Mariboru v drvarnici brezposelnega delavca Leopolda Belič.

Prag na železniškem tiru. Med postajama Velika Nedelja in Osluševci je položila še neodkrita hudoba na želez-

niški tir velik železniški prag s peklenško zlobnim namenom, da bi prišlo do nesreče. Strojevodja pasti ni zapazil in je vlekel stroj prag kakih 700 m daleč naprej. Pri cestnem prelazu je odletel prag sam s proge in slučajno ni prišlo do nesreče.

Z nožem v trebuh. V noči od 7. na 8. julija se je vračal 24letni Peter Majcen iz Vičancev pri Veliki Nedelji proti domu po glavni cesti. Iz zasede ga je napadel neznanec in ga sunil z nožem v trebuh, da so napadenemu izstopila čreva. Težko ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer so ugotovili, da mu je zahrbtna surovina prerezal čreva na več krajih. Majcen je podlegel hudi poškodbi.

Požigalska zabloda 15letne dekle. V Št. Ilju pod Turjakom je upepelil požar hlev, gospodarsko poslopje in škedenj. Škoda znaša 50.000 Din. 15letna deklina je priznala, da je zažgala v hlevu seno z vžigalnikom, ker rada gleda velik ogenj. Dekle s strastjo požigalk ne spada v človeško družbo!

Obupno dejanje 21letne mladenke. — Obešeno so našli pri Sv. Barbari v Halozah 21letno Ivano Kristovič.

Ponarejevalca 50dinarskih kovancev pred sodniki. Pred ljubljanskimi sodniki sta dajala odgovor dne 10. julija brata Ivan in Tone iz Sinje Gorice. Letos meseca aprila sta napravila omenjena model iz mavca in sta vlila iz cinka in svinca deset 50dinarskih novcev. Pri razpečevanju potvorb sta bila ponarejevalca kmalu v rokah oblasti. Pred sodniki sta se izgovarjala z veliko stisko in bi si bila rada kupila kravo. Sodišče je oba brata strogo sodilo in ju obsodilo: Ivana na tri in pol leta robije, Antona na 2 in pol leta. Obsojenca sta sprejela kazen.

Roparski napad. Dva maskirana vlomilca sta se lotila v noči v Brezovi rebi v Ajdovem pri Novem mestu lovške hiše kneza Auersperga. Zvezala sta hišnega stanovalca in mu odvzela iz postelje 6000 Din.

Koncerti žuželk.

V velikem koncertu narave sodelujejo tudi žuželke kot vnete godbenice. »Petje« črčkov nam je vsem znano, a tudi druge žuželke so sposobne raznih glasov, ki jih proizvajajo bodisi s stresljaji svojih kril med poletom, deloma s posebnimi organi, ki so se jim v ta namen razvili na kakšnem delu telesa. Tu pa tam se dobe ljudje, ki redijo črčke v majhnih kletkah doma, da jim pojejo. Ta šport je posebno razvit na Japonskem, kjer pojoče žuželke v hiši naravnost nadomeščajo naše kanarčke in druge ptice pevke. V Tokiju so posebne trgovine, kise pečajo s prodajo pojočih žuželk na debelo.

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Naravnost čuditi se moramo, kako previdna, zvitá in zvesta je stara samica. Malokedaj zapusti svoje mladiče. Kakor hitro so stari šest tednov, jih vzame seboj na prosto, da jih navadi na trdost življenja. Boj za biti in ne biti traja pri pumi skozi celo življenje. Puma pogine zelo redko naravne smrti. Kakor hitro razgrne noč svoja krila, se splazi skrivoma samica iz skrivališča. Z ozirom na mladiče dela le prav kratke korake. Mladež sledi materi koj tik za petami. Če se stara sključi za naskok, storijo isto mladci in so čisto mirni, dokler se ne požene naprej mati in jim da znamenje, da ji sledijo. Za slučaj padca naskočnega plena se nažre cela družina do sitega. Po obedu se poda mati nazaj v zatočišče med skalovje, skrbno pazeč, da stopa po sledi, katero je zapustila pri pohodu navzdol. Mladiči posnemajo vzgled matere in ne puščajo v snegu nobene sle-

1 di. Cilj opisane navade je, prekaniti smrtnega sovražnika. Stari samci in belokožni lovci so edini sovražniki naraščaj vzgajajoče samice, ker Indijanec se sploh ne loti pume. Omenjena zvitost samic je že speljala marsikatega lovca na led z ozirom na napačno smer, predvsem pa glede števila.

Lov na pume je spremljan le tedaj od uspeha, če ima lovec seboj res dobre pse. Šolan pes gonjač izsledi sled za pumo, četudi je stara nekaj ur v najhujši vročini. Če je pa sneg, se drži sled za izurjen pasji nos do štiri dni.

Ko je bil Nemec Franc Gruber čuvaj slovitega Yellowstone parka, se mu je nudila izredna prilžnost, da je proučil in spoznal vse posebnosti in navade krvoločnega pume. Številni pume v krajih skalnate pokrajine zaščitene parka so povzročali zelo veliko škodo med tamošnjo divjačino. Paznik si je oskrbel celo krdelo psov. Ker so bili naučeni na pogon jelenjadi, lisic in drobnejše divjačine, je imel mnogo truda z njimi. Ne prestano so preskakovali z ene sledi na drugo in to baš tedaj, ko je bil takle preskok na losa ali

Žrtev tihotapstva. Strel v trebuh je dobil ob priliki tihotapjenja od obmejne straze 27letni Anton Krajc, posestniški sin iz Dna, občina Stari trg pri Raketu. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Slovenska Krajina

II. evharistični kongres in ml. II. evharističnega kongresa v Ljubljani so se naši ljudje udeležili v velikem številu kljub krizi in težkim gmotnim prilikam ter tako dokazali svojo veliko ljubezen do evharističnega Kralja. 400 sinov in hčera je pohitelo v belo Ljubljano na kongres in sodelovalo pri veličastnih procesijah. Vse je bilo vzhiceno nad veličastjem tega tako krasno uspelega kongresa. Pogled na papeževega legata je bil neizbrisen in tudi pojav našega ljubljanskega političnega voditelja g. ministra dr. Antona Korošca, se je vtisnil v srca ljudi.

Turnišče. Zadnje dni junija je nemila smrt iztrgala iz srede svojih drugih Tivadar Marijo, po domače Muršekovo, v starosti 36 let. Za njo žaluje soproga in en otrok. Pokojnica je zadnje čase močno bolela na živcih. Iskala je zdravniško pomoč v več mestih, toda leka ta njo ni bilo več. Pokojnici naj sveti večna luč, preostalim naše iskreno sožalje!

Turnišče. V nedeljo dne 14. julija bo pri nas pel novo sveto mašo g. Kolenc Ivan iz Gomilice. Pridigal mu bo brat g. Kolenc Franc, tajnik KA v Mariboru.

Črenšovci. Prosvetno društvo je razposlalo vsem župnim uradom v Slovenski krajini in bližnjem Štajerskem okrožnico o fantovskem taboru v Črenšovcih. Tudi tem potom prosimo vse dušne pastirje, da nam pomagajo, da bo ta naša katoliška manifestacija res nekaj impozantnega. — Prosimo pa tudi gg. bogoslovce in akademike ter naše dijaštvo, da zainteresira naše mladeniče za ta prvi fantovski tabor v Slovenski krajini (25. avgusta). Obenem

vas vse vabimo, da se sami udeležite tega fantovskega praznika. — Protestiramo proti temu, da naše otroke vozijo po raznih izletih v nedeljo med službo božjo. Protestiramo proti temu, da prihajajo z našimi otroci domov pozno v noč. Gorje vodnikom in tako zaslepljenim staršem. Ali je dober kristjan tisti, ki ne pusti otrokom prilike, da bi se v nedeljo udeležili sv. maše? Sami sodite! — V nedeljo 7. julija je vprizorilo Prosvetno društvo v našem domu igro »Mehiški mučenec«. Igra je dobro izpadla. Nekateri igralci vsled prezaposlenosti s poljskim delom niso vlog dobro obvladali. Z veseljem povdarjamo, da je bil v dvorani popolen mir. Hvala vsem igralcem za njihov trud! — V nedeljo zjutraj, malo pred eno uro, je izbruhnil pri gostilničarju g. Bauerju požar. Pogorelo je vse gospodarsko poslopje in veliko sena. Kako je požar nastal, se še ne ve. Škoda je krita z zavarovalnino. — Mura je pri Melincih naplavila žensko truplo. Okrog vratu je bila črna, truplo so obducirali in so mnjenja, da pokojna ni bila normalna. — Pazite, ljudje! Okrog hodijo cigani in drugi prefriganci in zamenjujejo 100dinarske bankovce in pri tem skoraj vsakega zgolufajo za

10 Din. Hitro namreč skrije 10 Din in potem vam ostali drobiž vrne ali pa vsega.

Dolnja Bistrica. Naša agilna gasilska četa, ki je bila pri župni gasilski vaji javno pohvaljena, pripravlja za 28. julija prekrasno Redenškovo ljudsko spevoigro »Črna žena«. Vaja je so v polnem teku. Že sedaj vsi srčno povabljeni! — Dne 30. junija je bila na naši šoli velika šolska prireditve. Na vspehu je bil nagovor g. šolskega upravitelja Križmana Jožefa, sedem domoljubnih deklamacij, šest lepih mladinskih zborov ter igra »Teta iz Amerike«. Mladi igralci so rešili svoje vloge v vse splošno zadovoljnost občinstva. Prireditve je bila na prostem v šolskem vrtu. Vodila sta jo g. šolski upravitelj Križman Jožef in njegova pridna soproga g. učiteljica Križman Angela. Pohvaliti je pri tej prireditvi zlasti to, da je bilo mnogo gostov iz sosednjih vasi.

Otrok utonil v potoku. Trije sinčki posestnika Šlemerja so lovili metulje krog potoka v Lendavi. Dveletni Janezek se je pri skakanju opočil z glavo v komaj 15 cm globoki potok in utonil, ker mu ni nihče pravočasno pomagal iz plitve vode.

Franjo Tanjšek, Št. Andraž:

Skozi današnje dni . . .

Naša polja, trate in logi . . .

Pesem in upanje našega kmeta, njegovo življenje in hrepenenje, njegova radost in bol. Vabijo travniki, kjer so dozorele trave, vabijo z vso ono mičnostjo ranega poletnega jutra, ko se v breg in dol, čez polja in gozdove glasi radostna pesem veselih koscev, ko se v jutranji hlad vseprek razlega značilno klepanje in brušenje kos. Glasi se pesem, polna veselja in radosti, polna upov in hrepenenja; pesem, prihajajoča iz mladega, koprnečega srca. Vse naokrog se razlega vrisk iz krepkih

fantovskih grl, odjek mladostne moči in zdravja. Krepko reže kosa v rosno jutro široke reči, ki se zdijo, kakor velike proge, vijoče in dotikajoče se marljivih delavcev.

Vabijo nas žitna polja, vabijo njive, z zlatim plaščem odete. Čakajo na pridne roke naših brhkih žanjic, čakajo na radostni dekleški smeh. Pripogibajo se k tlom težki klasi, kakor da so vdani v svojo usodo, kakor da se zavedajo, da jim je usojeno biti v hrano tisočim in milijonom življenj. O, vesel je čas žetve! Izpolnjeno je upanje in hrepenenje našega kmeta, uresničene so njegove nade, ki jih je gojil skozi vse leto, uslišana je njegova vroča prošnja k Bogu, da bi dal blagoslova njegovemu delu in trudu, da bi obvaroval njegove posetve pretečih nevarnosti. Veselega srca in žarečega obraza so pri delu sklonjene naše žanjice. Kaj jim mar dušiča vročina, kaj jim mar pekoči žulji, kaj jim

antilopo najman zaželen. Kmalu se je prepričal, da je vežba psov presneto težavna zadeva. Ako so se ustavljali, da bi se bili vrnili na njegov klic in žvižg, je poslal za njimi naboj šiber in jim je vcepljal na ta način pokorščino. Slepo pokorovanje nikakor ne zadostuje! Psi so se morali naučiti, pumo preganjati in ga napoditi ter prisiliti na drevo. Da bi dosegel ta končni cilj, je sklenil čuvaj, da bo ujel živega pumo ter vežbal svoje pse praktično.

Par dni pozneje je odkril v bližini gore Everest sledi dveh pum. Psom je pokazal sled in so se pognali za njo do opuščenega rudokopa. Gruber je spoznal ugoden trenutek, vzel laso in še eno vrv ter zlezel v rov. Dobrih 15 korakov od vhoda je sedel puma, godrnjaje in pihajoč. Čuvaj se ga je lotil z lasom. Vrv je pritrdil na podpornik v rovu in jo je napeljal k vojakom, ki so ga spremljali na lovskem pogonu. Ko jim je zabičal, da ne smejo potegniti za vrv, dokler jim ne da znamenja, se je splazil previdno mimo pume globokeje v notrajnost rova, da bi zver zvezal zadnje noge z ozirom na varnost za slučaj, da bi

ga vlekli vojaki za vrv na prosto. Svoj načrt je izpeljal ne glede na drugega pumo. Nato je silnil spremljevalcem dogovorjeno besedo. Par minut pozneje je že bil ujetnik iz rova na prostem in tako zvezan, da se niti ganiti ni mogel.

Gruber je spravil pumo in pse na jaso v parku, kjer je stalo več dreves in je vprizoril pravi lov. Ko je osvobodil zver vezi, je zadržal nekaj trenutkov pse in nato jih je spustil v tek. Že po preskočenih sto metrih se je pognal puma na drevo in psom je bila ponujena prilika, da so gledali na lastne oči, kako je mogoče ujeti živo zver. Gruber je vzel v roko viličasto palico, splezal je na drevo za pumo, ga zagrabil s palico pod gobec in ga je vlekel naprej. Lovec in zverina sta se nekaj časa premetavala po debeli veji, a že po kratkem boju je skočil puma z drevesa in splezal na drugega. Na ta način je zmuštral Nemec svoje pse do popolnosti, kar se tiče preganjanja pume do skoka na drevo.

V dobi službovanja v Yellowstone parku se je uveril Gruber, da je puma kralj vse severnoameriške zverjadi. Celo največji in najboljši ne-

Te trgovine pošiljajo na ceste potujoče prodajalce z majhnimi bambusovimi kletkami, v katerih so zaprte drobne pevke. Ti prodajalci imajo včasih prav dober dnevni zaslužek. Žuželke sicer malo stanejo, a zato ne žive dolgo in jih morajo ljudje kupovati vedno znova. Najrajši imajo Japonci v vlogi naših črčkov navadno kobilico in kobilico se livko ter še nekatere druge žuželke, dočim se za črčke same ne zanimajo. Te žuželke redijo kakor svilode z največjo skrbjo. Nabirajo jih običajno v septembru na polju, preden ležejo svoja jajca, in jih hranijo v steklenih posodah. Samice pogine skoro nepo-

mar naporno pripogibanje k tlom! Radostna pesem se razlega, vesela in enakovredna je njena melodija, ki jo spremlja vesel smeh in šaljiv dovtip. Rada so vesela naša dekleta in cmerikavosti ne marajo. Za njimi pa hodi gospodar, tehtajoč težko snopje, motreč ga s pogledom, ljubečim in božajočim, pogledom, polnim sreče in zadovoljstva. Že računa v mislih, koliko mu bo klasje nasulo zrnja, ali bo zadostovalo za prehrano družine, ali bo še ostalo za prodajo! Veselje in radost mu sijeta z obraza ob pogledu na dolgo vrsto težkega snopja, veselega obraza in radostnega srca ga vozi domov v stogove. To je praznik zanj in njegovo družino, praznik, ki je poln sreče in blaženosti. Zdaj ve, da njegov trud in napor nista bila zaman; zdaj s hvaležnostjo v srcu občuti, da je njegovo delo bilo deležno blagoslova od zgoraj.

Če pa se ga poloti malodušnost vsled težav in skrbi, ki ga tarejo, se zateče v gozd, da v njegovem objemu pozabi na trud in trpljenje, da si v njegovem hladu in miru ohladi pekočo duševno bol. Vrhovi dreves šelestijo tiho in tajnostno, šepetajo mu skrivnostno pesem, ki jo v svoji zvesti ljubezni do zemlje domače in rodne doma razume samo on. V logu mu slavec drobi srebrnočisto pesem, pesem ljubezni do božjega stvarstva.

Zemlja slovenska! Čeprav bi te vse drugo zapustilo, naš kmet te zapustil ne bo nikoli. Dokler ti on ostane zvest, dokler se te on oklepa z vdano ljubeznijo v srcu, dokler te on vdano in zvesto obdela, nam ni treba obupati na poti skozi današnje dni. Odprta so nam vrata v lepšo bodočnost, nam in vsemu našemu narodu.

★

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naš domači pevski zbor priredi v nedeljo dne 21. julija igro: »Zakleti grad«, zgodovinska igra iz 16. stol. s petjem. Igra se vrši v uti g. Dom. Peklarja. Začetek ob treh popoldne. Posebnih vabil vsled

zaposlenosti ne bomo pošiljali in zato vse sode in domačine tem potom prijazno vabimo!

Laporje. Prihodnjo nedeljo dne 21. t. m. vsi k nam! Saj že veste, da bo popoldne ob treh na prostem veličastna vprizoritev igre »Miklova Zala«, ali Turki v Rožni dolini, katero je pred kratkem spisal g. bogoslovec Petančič. Cela fara se je združila in izbrala iz sebe točno 100 nastopajočih oseb. Prostor je pred cerkvi kot lani pri »Izgubljenem sinu«. Vsebinska je tako lepa, da gane najtrše srce. Narodne noše, konji, resnično oblečena turška vojska, prava bitka, povratek uboge Zalike iz ujetništva in nebroj drugih izrednosti. Pred igro je govor in petje, na predvečer kres. Zanimanje je velikansko. Daleč naokrog je vse razgibano v tem smislu, da pridejo na to našo veliko narodno proslavo. Tako tem potom še enkrat lepo vabimo prav vse: Marijine družbe, podmladke, narodna društva, gasilce, diake. pač vse. Pokažite z obiskom zavednost in si oglejte strumnost naših ljudi. Glede mest je letos dobro preskrbljeno. Vsak bo lahko vse videl, le to prosimo, da pridete pravočasno, da ne bo prevelike zakasnitve. Končno še opozarjamo na to izrednost, da bomo vsi igrali, tudi gledalci. Kako bo to, pa pridite pogledat! Le čujte začetek, kaj govorijo fantje, ko prijezdijo v narodnih nošah: »Mi bomo igro igrali,

ki o Miklovi govorila bo Zali. Igrali jo bomo zato, da pradedje slovenski čast in hvalo dobo. In z Zalo bomo Marijo prosili, naj tudi nam pomočnica bo v sili.« Prav gotovo na svidenje! Če bo pa deževje, se prenese na 28. julija!

Prihova. Naša prihovska mladina se je zopet izkazala kot vrla igralska moč ob pobožno resni igri »Goslarica naše ljube Gospe«. Igrale so jo v nedeljo dne 7. t. m. večinoma dekleta tukajšnje Marijine družbe pod spretno režijo vrle šolske upraviteljice gđ. Bajčeve. Da bi vi videli, kako je to gladko šlo. Kakor bi bile vsaki dan na odru, pa so bile le vsaki dan na polju. Katera je bila najboljša, ali Micika, ali obe Tereziki, ali mala Polegek Mimica, ali ali! Vse so se vrlo dobro odrezale. Udeležba je bila velika, vstopnina pa nizka.

Sv. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 21. julija, ob 3. uri popoldne v društveni dvorani dve igri in sicer: »Davek na samce« in »Ne kliči vraga«, prva v treh dejanjih, druga šaljivka v enem dejanju. Vljudno vabljeni so naši pristaši na prosvetnem polju, ker bodite prepričani, da boste preživeli med nami par uric dobre volje in poštene zabave. Vstopnina nizka. Torej, sosede kakor domačini, uljudno vabljeni!

Odprta noč in dan so groba vrata.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tukaj je umrl v Gospodu po daljšem bolehanju Anton Janežič, kmet in cerkveni ključar pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Rajni je bil brat mariborskega stolnega kanonika g. Rudolfa Janežiča. Blagemu rajnemu sretila večna luč, preostalim naše iskreno sožalje!

Stari trg pri Slovenjgradcu. Smrt vzglednega mladeniča. V banovinski mlekarški šoli v Škofji Loki je smrtno ponesrečil vrl mladenič Avgust Konečnik iz Gmajne. Pokojni Avgust je bil mlekarški praktikant v Mlekarski zadrugi v Slovenjgradcu. Lansko jesen je šel

v mlekarško šolo, da se v mlekarstvu izpopolni ter dobi vso potrebno znanje, ki se rabi pri mlekarstvu. Na Vidov dan, to je zadnji dan šole, se je šel kopat v Soro malo pred izlivom iste v Savo. Pognal se je parkrat v tolmun, ki se nahaja med skalovjem. Pri tretjem skoku pa ga ni bilo več na izpregled. Pokojni Konečnik je bil šele v 26 letu starosti. Bil je zelo dober, ljubezniv, značajan, varčen, vzgleden in podjeten fant. Zelo je ljubil svojo sestro in brate, a materi je bil skrben in do skrajnosti vdan. Svojega očeta je izgubil točno isti dan pred 13 leti, to je na dan njegove tragične

sredno potem, ko izleže jajca, jajca pa hranijo v temperaturi do 80 stopinj. Mladiči se izvalijo v marcu. Od 100 jajc dobe povprečno 90 mladičev. polovica jih je pa samice, ki niso uporabne in jih ne redijo dalje. Samo samci pojejo. Takšen pevec živi samo 4 do 5 tednov, nakar ga je treba nadomestiti z novim.

Najhujši mraz, ki ga prenese življenje.

273 stopinj pod ničlo je temperatura, ob kateri umre brezpogojno vsako življenje, ker ne hajo delovati molekuli, to so mala bitja, ki sestavljajo vsako živo telo. V prostoru s to nizko temperaturo učinkuje n. pr. ledena sveča kakor žareče železo,

varni grisly-medvedi so odhacali z vso naglico, kakor hitro se je prikazal puma.

V obcestnem taborišču, v bližini gore Waschburn, v jeseni leta 1904, so se stalno sprehajali medvedi pred šotorom, v katerem je bila kuhinja. Bili so tamkaj tudi pume. Malodane vsak večer, kakor hitro se je stemnilo, je prikorakal mimo tabora kak starejši stric. Pri pogledu na pumo so medvedi zarjuli iz polnih grl in so se razkadili na vse strani.

Kar se tiče boja med pumo in grisly-medvedom, je še vedno sporno vprašanje, kako, zakaj in v čem tiči prednost pume.

Poročila o dejanjih pume, kakor jih pripoveduje sneg, so izredno napeta ter žalostna. Kako se plazi puma v bližino plena, se privleče do naskoka in skoči na ravnem do 6 m na dolgo, se čuje neverjetno, a je čista istina.

Gruber je zasledoval sled napol razvitega pume, ki je preganjal velikega losa. Zadel je na mesto, kjer je popadel puma plen. Nekaj deset metrov daleč je visela zver na bežečem telesu rogatega velikana, ki je zadel slučajno na pobegu

ob vejo smreke in vrgel na ta način raz sebe krvoloka. Telo odvrženega pume je zapustilo v snegu dober čevljev globok utis. Nikjer pa ni bilo znakov, da bi bil puma k v ponovil.

Zelo redki so slučaji, da bi se puma ustavljal pobegu ali skoku na drevo.

Nekega dne je sledil Gruber krdelu svojih psov. Zadel je na zelo velikega pumo, ki se je postavil po robu osmerim psom. Šele ob bližanju lovcev je splezal na drevo. Čuvaj je ustrelil zver z drevesa, ki je pri padcu na tla udarila enega od psov in ga nevarno oprasnila. Ranjenega psa ni mogel nikoli več spraviti lovec do kakega drevesa. Pes je bil najbrž prepričan, da se je pognal nanj z debla puma in ga močno razmesaril.

Navadno so napodili psi pumo, predno je prijezdil čuvaj, na drevo. Najbolj priporočljivo je bilo, žival usmrtiti s prvim strelom. Če je puma ranjen, pade ali skoči med pse ter se razvije srdit boj. Po navadi so v takem spopadu nevarno ranjeni najboljši psi, če si že rešijo življenje. Puma zagrabi psa, ga potegne k sebi in mu zdrobi glavo z zobmi.

smrti, kar je zelo redek primer. Iz početka obstoja do razpusta je bil zaveden član »Orla«, večletni cerkveni pevec, član Kmetskega bralnega društva in Katoliške akcije, kjer se je udeleževal v dramatičnem odseku in pri tamburaškem zboru. Svetila mu večna luč!

Sv. Andraž pri Velenju. Po daljšem bolehanju je v starosti 60 let, previdena s sv. zakramenti, za vedno zatisnila svoje oči gospa Verdev Ferdinand, po domače Zornikova mama iz Dobriča. Zapustila je moža Valentina in devet krščansko vzgojenih otrok: šest fantov in tri dekleta. Solze se niso utrinjale brez vzroka, temveč kot znak hvaležnosti in ljubezni

do rajne dobre mamice. Bog daj rajni večni mir in pokoj, možu, sinovom in hčerkam pa naše iskreno sožalje!

Lancova vas — Št. Vid pri Ptuj. Predzadnjo sredo je tukaj umrl 83letni Martin Čoh, posestnik. Rajnega blagega starčka je spoštovala ter cenila cela vas in se mu je izkazala z najobilnejšo udeležbo pri pogrebu hvaležna za vse dobrote, katere ji je izkazoval v življenju. Blagopokojni je bil 30 let naročnik našega »Slovenskega gospodarja«. Preostali se zahvaljujejo vsem, ki so pripomogli, da je bil pogreb res veličasten.

Št. Janž pri Dravogradu. 50letnico svojega življenja je obhajal pretekle dni g. Ivan Guzej, posestnik v Bukovski vasi, rodom iz Teharjev pri Celju. G. Guzej je vedno vneto sodeloval tudi pri bivšem Orlu, Katoliškem prosvetnem društvu in drugih gospodarskih ustanovah. G. Guzeju želimo, da bi čil in zdrav dočakal vsaj 80 let.

Št. Peter pri Mariboru. Vinske gorice dobro kažejo, saj suho in plo vreme je kot nalašč za vinograde. Trta ima bogat nastavek ter se nam obeta obilna trgateg. Samo hudega vremena in toče nas obvaruj, o Bog! Vinska kupčija se je poživila in cena poskočila, zato se naj nihče s prodajo ne prenaagli, ker so vinske zaloge ponekod že izčrpane. Po dolgi suši smo pretečeni teden dobili pohlevnega dežja, a velik premalo. Poljski pridelki vsled suše veliko tpe, zlasti krompir in fižol. — Evharističnega kongresa v Ljubljani smo se udeležili tudi mi šentpeterčani. Spomin na to prekrasno sroslavo evharističnega Kralja bo ostal vsem udeležencem v trajnem spominu! — Za slučaj priklopitve enega dela občine Košaki mestu Maribor bi se menda ostali deli občine porazdelili med sosednje občine. Ti, ki so dosedaj vladali šentpeterčanom, so hoteli, da se priključita k. o. Metava in Trčova k občini Duplek, ostale k. o. Nebova, Celestrina, Vodole, Hrenca in Čalečnik pa k občini Sv. Mar-

jeta ob Pesnici. Ali si je mogoče misliti še bolj čudne razdelitve? Namen je pač bil: samostojne občine Št. Peter; nikdar, ker v nasprotnem slučaju bi pač izgubila peščica, ki je dosedaj nam vladala, svojo moč.

Št. Peter pri Mariboru. Nad 85% občanov bivše samostojne občine Št. Peter pri Mariboru in Grušove se je izjavilo za vpostavitve občine Št. Peter ter izločitev iz občine Košaki, oziroma Sv. Marjete ob Pesnici, tako da bi okoliš župnije in občine bil enak. Ker se pri svoječasni komasaciji občin ni oziralo na naše želje, ker je pač takrat odločevalo samo par ljudi, ki niso imeli z ljudstvom nobenih zvez, upamo, da se bo storjena krivica popravila. Tozadevna prošnja je že odposlana na mero-dajno mesto. — Dovoljen je kredit za nadaljevanje gradbenih del zadnjega dela nove banovinske ceste Št. Peter—Nebova—Ložane v znesku 100.000 Din. Z delom se bo čimpreje pričelo. Tudi odcepek od banovinske ceste v Nebovi proti Grušovi in Humu se bliža svoji dovršitvi. Treba bi še cesto podaljšati do Zimice in imeli bi najkrajšo zvezo z banovinsko cesto Sv. Barbara v Slov. goricah in dalje proti Ptuj. — Tudi pri nas je neki ožji krog se pripravljaj, da izvrši nalogo POF. No, pa prišlo je drugače. Za POF je prišel puf-tuš tako nepričakovano, da jim je vzelo skoro dar govora. Tudi kufre si nekateri pripravljajo. O, le naj odraščajo, prav nič -am ne bo žal za njimi. Saj še bo šentpeterska kronika jih ovekovečila radi njih dejanj, ki so jih storili tekom zadnjih petih let nam šentpeterčanom!

Sv. Trojica v Slov. goricah. V Zgornjem Porčiču stoji 20 m visoko drevo v obliki križa, na kojem je pritrjen znak sv. Evharistije. Na praznik sv. Petra in Pavla popoldne ga je p. Ludvik slovesno blagoslovil. Razlegali so se streli topičev. Ves grič je bil v cvetju, križ stoji sredi vinskih gor, prepleten z venci; lučke lampijončkov so pozdravile bližajočo se procesijo. V skrivnostnem mraku se je zgrnila procesija okoli križa. Gospod pater je spregovoril prisrčne besede o križu, ki naj bo vedno in v vseh bridkosti življenja spomin in sredstvo odrešenja. Tako smo se Svetotrojičani udeležili evharističnega kongresa tudi doma, dasiravno smo bili v Ljubljani zastopani v lepem številu.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Dne 7. junija je preteklo 50 let, odkar sta bila poročena zakonska Jožef in Frančiška Žižek v Trotkovi. Zato sta dne 8. julija obhajala zlato poroko v cerkvi sv. Treh kraljev. V nagovoru je g. dekan naglašal, kako sta si z božjim življenjem in delovanjem zaslužila to veliko milost. Mož Jože je majhen posestnik in znan krojač. Zlatoporočenca sta imela 14 otrok. Najstarejši sin France je umrl na domu vsled jetike 24 let star dne 22. aprila 1910. Bil je priljubljen organist v Št. Vidu pri Ptuj. Petero otrok je umrlo v nežni otroški dobi. Živi še 8 otrok, od teh je Barbara poročena z domačim organistom. Zlatoporočenca sta svoje otroke lepo vzgojila. Kakor ona dva, so tudi vsi otroci zvesti člani Marijine družbe. Štiri hčerke in sin so že dolga leta požrtvovalni člani domačega cerkvenega pevskega zbora. Kadar gre za verski napredek, vsikdar z veseljem sodeluje vsa družina. Kljub velikemu številu otrok družini ničesar ne primanjkuje, spremlja jo očividni božji blagoslov. Zlatoporočenec je v 77. letu, zlatoporočenka pa v 74. letu starosti. Kljub visoki starosti in neštetim družinskim žrtvam sta še oba krepka in živahna in sta na zlati gostiji, katere se je udeležil tudi gospod kaplan Anton Bošte iz Mežice, čvrsto prepevala. Bog živi zlatoporočenca, ki sta bila tudi vedno narodno zavedna, še mnogo let! Naj najdeti v naših družinah veliko posnemovalcev!

Kapela pri Radencih. Magdalenska nedelja (kakor že objavljeno) se bo obhajala letos dne

Nemec Gruber trdi, da jo navadno puma po-piha pred lovcem, vendar se ni zanesti na pobeg. Ranjeni puma je nevaren ravnotako kakor indijski tiger.

Na lovskih pohodih je nosil seboj čuvaj eno puško za naboje s šibrami za strašilo psom, drugo na kroglo za pume.

Nekega dne, precej daleč od taborišča, so se zapodili psi za sledjo pume po komaj par centimetrov debelem snegu. Lovec je zadel hitro na velikega puma, ki se je zatekel na deblo, katero je ležalo poševno ter oprto ob drugo drevo. Pomeril je v zver ter oddal dva strela. Puma niti trenil ni, da bi bil razodel ter pokazal, da je zadet. Čuvaj je pomeril proti glavi, a stari stric se je začel sprehajati po poševnem deblu gor in dol, kar bi mu ne bilo uspelo, če bi bilo stalo drevo pokoncu. Psi so čakali nanj in so ga k sreči napadali od zadej. Lovcu je postalo takoj jasno, da je streljal na pumo s šibrami in je začel stikati po žepih za patrono s kroglo. Puma se je zakadil proti njemu in se je moral skriti čuvaj za drugo deblo. Čeravno so se stalno zaganjali vanj psi,

je preganjal z vso vnemo strelca. Slednjič je le privlekel Gruber naboj s kroglo in sicer v odločilnem trenutku, ko je že stegnil puma tace, da bi zagrabil ter potegnil lovca k sebi. Major, vodilni pes krdela, je skočil na pomoč in je česnil z zobmi po pumovi taci. Radi nekaj trenutkov trajajočega spopada je lahko čuvaj pomeril na kratko razdaljo in končal boj s kroglo. Pri natančnejši preiskavi ubite zverine je dognal Gruber, da sta strela s šibrami oslepila pumo, sicer bi že bil obračunal z lovcem za vselej.

Puma le redkokedaj napade človeka z namenom, da bi ga požrl. Če je lačen, sledi človeku, pod ugodnimi pogoji se tudi potukne v zasedo. V severnoameriškem parku, kjer mrgoli vsemogoče divjačine, ni bilo čuti, da bi se bil lotil puma človeka; po drugih krajih se je zgodilo gostokrat, da je zalezoval lovca in raztrgal otroke.

Družino Davis, ki je bila nekaj milj severno od parka, je preganjal puma do praga hiše. Tudi druge družine so poročale o sličnih srečanjih.

(Dalje sledi.)

ki ga vržes v hladno vodo, baker in svinec postaneta trda kot jeklo. So male živalice, ki otropnejo pri temperaturi 268 stopinj pod ničlo, a ogrete spet oživijo. Tudi bakterije in glivice plesni prenesejo temperaturo 200 do 250 stopinj brez škode. Me-cesni in breze vzhodne Sibirije vztrajajo v nizki temperaturi do 50 stopinj pod ničlo. O človeku je znano, da umre, čim pade njegova telesna temperatura na 25 stopinj Celzija pod ničlo. Za kratek čas pa prenese človek tudi še večji mraz.

Čudna statistika.

V Avstraliji se pustf mnogo več zakoncev ločiti po 24 letih skupnega življenja nega pa po enem letu.

28. julija. Ob tej priliki pride navadno veliko kramarjev h Kapeli ter zavzamejo prostore okrog cerkve. Tu je vrišča in kriča, da je jo! Drug drugega skušajo prekositi in prekričati, da bi privabili ljudi k sebi. Ker se to godi tudi med službo božjo in se vse v cerkev sliši, s tem službo božjo zelo motijo. Najlepše pa še je pri poznem sv. opravilu. Takrat je skoraj vsa mladina, od šolarčkov do mož in žen, zunaj pri kramarjih ter hodi od jednega do drugega in pase svojo radovednost, ne zmeni se pa za božjo besedo, ki se v cerkvi razlaga, kakor tudi ne za službo božjo, tako jih je na tak dan zelo veliko brez sv. maše. Trg okrog cerkve je prenapolnjen, cerkev pa je prazna, in pridigar, ki je od drugod naprošen, mora govoriti navadno praznim klopem. Tu ne pomaga nič več opomin dušnega pastirja, celo pri otrocih-šolarjih ne. To je tista velika moralna škoda, ki je hujša, ko vse drugo, katere Cerkev tak dan trpi. Domači dušni pastir bi pa moral vse to mirno gledati in k vsemu molčati! Vsled svoje odgovornosti tega ne more. Kaj bi rekel Gospod k temu, ki je svojčas v templju prodajalcem mize prevrnil in jih izgnal iz templja, ker so ljudi zadrževali in motili pri daritvi, ki je bila le senca naše najsv. daritve? Da se tako gorostasno motenje božje službe odpravi, in velika moralna škoda, ki jo ima zlasti mladina tak dan, prepreči, je cerkveno predstojništvo sklenilo, da se znanprej prepove kramarjem postavljati stojnice pri cerkvi na cerkvenem prostoru. = Cerkveno predstojništvo.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Slovesno poroko smo videli pretečeno nedeljo dne 7. julija, ko sta si pred oltarjem podala roki kmetska hčerka Anica Caf iz veleugledne družine Cafove, ter kmetski sin Frančišek Podplatnik iz Sejanice iz znane spoštovane družine Podplatnikove. Pri poroki smo videli mnogo odličnih gostov, dokaz, kako spoštovanje in ugled uživa Cafova družina, ki je iz nje izšel bivši tukajšnji župnik in dekan g. Jakob Caf. Cerkvni pevski zbor pri Sv. Tomažu bo zelo pogrešal eno najboljših pevk, ki je vneto delovala v pevskem cerkvenem zboru ter s svojim milodonečim glasom pospeševala čast božjo. V skrbi za srečen zakon je kot nevesta romala k trsaški Materi božji, da si izprosi njen materinski blagoslov. Vama, dragi Frančišek in Anica, želimo iz srca mir, ljubezen in božji blagoslov. Pri poročni pojedini so usmiljena srca darovala za farne siromake 140 Din, za kar tisočeri Bog plačaj!

Peter Rešetar rešetari.

Nič ne vem! Gospod senator dr. Marušič, bivši ban, bivši socialni minister, nekaj dni tudi prosvetni minister, je dal izjavo, da nič ne ve ne o kofinacijah, ne o POFu itd. Ne ve, kaj se nam je krivic godilo, ko je bil ban, ne ve, kaj se je godilo, ko je bil minister.

Sprejemam v novo službo. Ker je veliko brezposelnih, sem v Beogradu v skupščini nastavljal celo vrsto mladih brezposelnih izobražencev, ki vodijo točen pregled, v kateri klub da spada kateri gospodov poslancev. Sami si namreč ne morejo zapomniti neprestanih izprememb.

Izpremembra ministrstev. Listi poročajo, da bo posle ministrstva za telesne vežbe prevzelo sedaj ministrstvo za zdravje. Telesne vežbe so namreč sedaj končane in treba je ljudi zdraviti, da bo res vse zdravo.

Stari zakon — novi zakon. Tudi v politiki imamo stari zakon in novi zakon. Sedanji po-

slanci so starega zakona, očaki in preroki, sedaj pa pride novi zakon. Namreč volilni.

Razlika med prejšnjo in sedanjo vlado. Sedanja vlada izdaja milijone za javna dela, poprejšnja vlada pa jih je izdajala za tajna dela.

Jevtič v Göringovi šoli. Göring je mojster Hitlerjevih koncentracijskih taborov. Bil je sedaj parkrat v Beogradu. Jevtič ga je hotel posnemati, pa se mu ni posrečilo. Sedaj se je pri Göringu pritožil, ta pa ga je poučil: Vidiš, pri nas je bilo takole, najprej so oni nas zapirali, potem šele mi nje. Ti si napravil pa ravno narobe!

POF! Beseda, ki jo danes vsakdo pozna. Prvotno je pomenila nekaj drugega, kakor ji danes dajejo pomen. Ker so to organizacije hoteli napraviti po italijanskem fašističnem vzoru, se pravilno imenuje: **Papagaji Oštia Fronte.** Ko je javnost izvedela o POFu, je bila pač, posebno ker je videla, da se je to godilo na državni puf.

Zunanji svet je zadovoljen! Jevtič ima zdaj časa dovolj, pa čita časopise od 5. maja dalje in premišljuje: Čudno to, da je zunanji svet bil zadovoljen po mojih volitvah dne 5. maja in je zadovoljen tudi sedaj, ko se mi je od 5. maja že vse omajalo in odpadlo. — Sluga pa, ki je slišal to premišljevanje, je pripomnil: Gospod bivši, zunanji svet je pa že tudi dne 5. maja vedel, da ste vi že ta dan propadli, zato je bil zadovoljen!

Važno za gospodarje na deželi.

Knjižica št. 6 »Slovenskega gospodarja« o bolnišnicah in bolniških pristojbinah ter plačilo bolniških stroškov za posle po poselskem redu. Poselski red za (bivšo) Štajersko z dne 27. 6. 1895, dež. zak. št. 84, pravi, da je gospodar dolžan (ako so seveda dani vsi drugi pogoji, ki jih zgoraj navedena knjižica navaja) plačati bolniške stroške za zdravljenje posla največ za štiri tedne (po koroškem poselskem redu n. pr. samo za 14 dni). To, kar je v par. 1156 O. D. Z., poselski red ne omenja. In bi po tem takem bolnica bila upravičena zahtevati povračilo bolniških stroškov (po poselskem redu za Štajersko) za 4 tedne ne glede na to, kako dolgo je trajala služba, ker je bilo določilo par. 1156 O. D. Z. v specialnem zakonu, ki o tem določa, t. j. v poselskem redu, izpuščeno. (V toliko bi bilo treba tudi navodilo na strani 25 knjižice št. 6 popraviti!) — Zgleda določilo par. 1156 O. D. Z. v gotovem oziru boljše, kakor sam poselski red; ker res je, da je za gospodarja, ki mora plačati štiri tedne bolnico za posla, ki niti ni bil toliko časa pri njem v službi, težko breme in skoraj krivično, če pomislimo, da plača drug gospodar, ki je imel svojega posla že lahko več let v službi, ravno toliko. Vendar za enkrat, dokler je ta poselski red v veljavi, se je treba tega drpati. Pač pa, ko se bo »kovač« nov poselski red, lahko stavite svoje zahteve po poslancih, ki bodo o tem določali in glasovali.

O padalu.

Padalo je preprosta zadeva.

Težava je samo v tem, kako padalo spraviti na čim manjši prostor ter ga čim bolj naglo razviti, kadar je potrebno. Poprej so vrvice, katere je iz vrečice potegnili padalo, pritrdili kar na leta-

lo. Ko je letalec skočil iz letala, se je vrstica pretrgala, obenem pa potegnili padalo iz vrečice. V zraku se je potem padalo samo odprlo. Drugi način je, da letalec, ki skoči iz letala, padalo sam odpre. Potegne na vrstico in iz vrečice smukne manjši konec padala. Zračni pritisk vleče nato kos padala vedno bolj iz vrečice, dokler se zunaj ves ne odpre.

Doživljanje letalca.

Prejšnji način, ki je starejši, je težavnejši. Sam sem nekoč skočil iz letala, ki je letelo 2000 m visoko. Pilot je obrnil letalo — tako pripoveduje nemški letalec Hans — ter mi dal znamenje: »Ven!« Zlezal sem iz sedeža in splezal na krilo. Ob robu krila sem zopet sedel, da so mi noge bingljale navzdol in pričakoval povelja. Vodnik je dvignil roko: »Sedaj!« Skočil sem. Takoj sem začutil, da se mi je vrstica, ki je bila pri drugem koncu pritrjena na letalo, opletla okrog života. Kar je sedaj sledilo, je bilo grozno. V isti sekundi sem se zavedel, da se padalo ne bo odprlo. Vrvica se je utrgala, a je bila z drugim koncem ovita okrog mojega života, tako da ni mogla potegniti padala iz vrečice. Padal sem proti zemlji, včasih z glavo naprej, včasih z nogami, toda padala nisem mogel odpreti. Videl sem že, kako je letalec krožil okrog mene in mi z rokami nekaj mahal. Napol onesveščen sem štel sekunde, kdaj da bom padel na zemljo, ter sem vlekel za vrstico.

V prvi sekundi padaš, če padalo ni odprto, le 5 metrov, v drugi že 15 m, v tretji sekundi 25 m. Že sem padal z naglico 400 km na uro proti zemlji. Ves obupan sem stresal vrstico. Posrečilo se mi je oprostiti se vrvice, nakar sem naglo odprl vrečico. Nad menoj je zabobnelo, kakor bi ustrelilo 100 strelcev. Sunek, ki me je pretresel, mi je vzel sapo. Čeprav sem bil dobro prevezan po vsem životu, mi je vez okrog prsi skoro ranila meso in stisnila prsni koš. Nato sem začel počasi plavati navzdol s hitrostjo 5 m na sekundo.

Nevarno pa je tako padanje, kadar piha močan veter. Moj tovariš je s padalom srečno prišel do zemlje, toda vihar ga je vrgel ob zid, da se je ubil. Iz 4000 m višine je brez nesreče padel.

(Konec prihodnjic.)

Poslednje vesti.

Iz domače politike.

Knez-namestnik Pavle se je vrnil iz Rومية preko Ljubljane nazaj v Bohinj dne 15. julija, kjer je koj sprejel v avdijenco ministrskega predsednika Stojadinoviča in grškega generala Kondilisa.

Grški podpredsednik vlade in vojni minister general Kondilis je odpotoval dne 15. julija z Bleda v Beograd, od tam na Oplenac na grob rajnega kralja in nato se bo vrnil nazaj v Grčijo.

Socijalistična »Svoboda« razpuščena. Ban dr. Dinko Puc je razpusil socijalistično tednovalno in športno organizacijo »Svoboda« z njenimi podružnicami vred radi prekoračenja delokroga.

Novice iz drugih držav.

Miren potek narodnega praznika 14. julija v Parizu. Za letošnji narodni praznik v Parizu so bile napovedane vsemogoče kolobocije in opasni nemiri radi spopadov med levičarji in nacionalisti. Napovedi o nemirih se niso uresničile in je potekel narodni praznik povsem mirno, dasi se je udeležilo levičarske manifestacije 200.000 do 300.000 ljudi.

Parlamentarne volitve se bodo vršile na Poljskem dne 12. septembra, volitve v senat pa dne 15. septembra.

Strašna povodenj Rumene reke na Kitajskem je zahtevala 25.000 smrtnih žrtev, brez strehe je ostalo 300.000 ljudi in ogromnemu poplavljenemu ozemlju grozi lakota.

Domače novice.

Hitro prijet vlomilec. V Limbušu pri Mariboru je bilo vlomljeno, ko ni bilo nikogar doma, v stanovanje Ernesta Šauperl. Vlomilec je odnesel obleke in raznih drugih predmetov za 2160 Din. Uzmoviča so hitro prijeli v osebi Jožefa Ogrizeka, ko je prodajal ukradeno blago.

Smrtina nesreča delavca. Na Breznu ob Dravi je smrtno ponesrečil 54letni delavec Mart. Vahtar iz Remšnika, ki je bil uslužben pri lesnem trgovcu Jožefu Koležniku. Vahtar je šel zvečer spat brez luči na senik in je padel na kose slamoreznice, kjer si je presekal senice in podlegel poškodb.

Obešenega so našli na Rakovniku pri Ljubljani 52letnega pismonošo Al. Štucina iz Galjevice 122. Po izjavi zdravnika je Štucin izvršil obupno dejanje v duševni zmedenosti.

Padla s kolesa in se ubila. Mesarski pomočnik Franc Boncelj je vozil na kolesu predilniško delavko Angelo Brejc iz Kovorja prot Tržiču. Med vožnjo se jima je zlomilo kolo in Angela je padla tako nevarno na glavo, da je podlegla v ljubljanski bolnici poškodb.

Stavka na Jesenicah. Na Jesenicah je stopilo dne 15. julija v stavko 2000 delavcev, ker je podjetje kršilo kolektivno pogodbo.

Dopisi in prireditve.

Šesta obletnica stolpa na Boču. Prihodnjo nedeljo dne 21. t. m. (v slučaju slabega vremena dne 28. t. m.), bo oživel naš čuvar Panonije, ko bo proslava šestletnice pri sv. Miklavžu na Boču, kjer bo ob 10. uri maševal oče štajerskih planincev bočki župnik Slavko Cilenšek.

Sv. Ana v Halozah. Kakor vsako leto, se tudi letos mlado in staro veseli romanja na prijazni hribček k Sv. Ani. Predviden je naslednji program: Na predvečer 25. julija večernice ob 5. uri. Na praznik sv. Ane 26. jul. običajna dvojna služba božja. V soboto na predvečer glavnega prošenja. Zopet večernice. V nedeljo je zopet trojna služba božja, ob šestih, devetih in desetih. Častilci sv. Ane od blizu in daleč: Na svidenje!

Marenberg. 60letnica prostovoljnega gasilskega društva se je vršila v nedeljo dne 14. jul. v velikem obsegu in z velikim sijajem. Bila je slovesna sv. maša na prostem, igrala je priznana rudarska godba iz Mežice, 26 godbenikov pod vodstvom g. Skačaja, gasilcev je prišlo nad 200 iz Dravske in Mežiške doline, poleg gasilcev tudi drugo spremstvo in smo imeli priliko, opazovati mehki značaj naših koroških bratov. Po sv. opravilu so nastopili na govorniškem odru številni govorniki. Trg, ki je bil ves v zastavah in zelenju, ima sedaj popolnoma prenovljen gasilski dom in nov lepi 16 m visoki stolp.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Ne vem, kaj se je zgodilo tistemu peresu, ki je navadno od nas poročalo »Slovenskemu gospodarju«: ali je zarjavelo, ali zmrznilo, ali pa se je v tej vročini raztopilo, da ni zadnji čas nobenega glasu v listu. Naj Vam torej sporočim vsaj na kratko o treh žalostnih dogodkih. V Apačah je po kratkem bolehanju umrl kmet Anton Draškovič, star 45 let. Komaj so ga pripeljali iz ptujske bolnice, kamor se je bil zatekel po zdravje, pa je že umrl. V isti bolezni je že večkrat iskal zdravje krojaški mojster Miha Drevenšek iz Župeče vasi, pa ga je neizprosna jetika po hudem trpljenju konečno položila na mrtvaški oder, bridko objokovanega od skrbne vdove in štirih otročičev. Še posebno hud udarec pa je zadela Franca Peršuha, kmeta v Spodnjih Pletterjah, ko mu je kruta smrt odvzela ljubljeno ženo Nežiko, staro komaj 27 let, in to nekaj dni po porodu, tako da je ostal sam z dvema otročkoma. Hudo obiskanim naj bo Bog tolažnik, preminulim pa naj bode plačilo pri Bogu! — Kateri od nas nismo mogli na evharistični kongres v Ljubljano, smo se ga kar moč udeleževali v duhu: za sklep smo tudi doma imeli v nedeljo zvečer cerkevno slovesnost in lepo procesijo z Najsvetejšim. — Njive z zlatim žitom, ki jih je bilo letos tako veselo pogledati, so požete; naj nas Bog še nadalje milostno obvarja nesreči!

Ptuj. Prispela je žalostna vest, da je umrl v Kamniku, kamor je šel na spremembo zrak, pater Pavel Goltes, minorit. Komaj pred dvema letoma je kot mlad idealen duhovnik stopil v dušno pastirstvo v ptujski minoritski župniji, kjer je deloval kot kaplan in katehet na okoliški šoli, pa ga je že zavrata bolezen jetika priklenila na bolniško postelj. Zdravil se je v Ormožu, zadnji čas pa je upal, da mu bo domači kamniški zrak pomagal, toda božja previdnost je odredila drugače. Umrl je vdan v božjo voljo dne 13. t. m. R. i. p.!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Umrl je Dušan Dernovšek v mariborski bolnici dne 15. t. m. na trebušnih tvorih. Vrl in tih mladenič, šestosolec gimnazije v Mariboru, je bil v 17. letu, vsi smo ga srčno ljubili, tudi gg. profesorji. Pri nas je bil 6 let ministrant in izvrsten učenec. V vseh počitnicah si je urejeval svojo lepo knjižnico z obilnimi knjigami največ leposlovnih, zgodovinskih in drugih. Posedel je stare klasike in Prešerna. V nogometu je bil prvak, v šahu mlad in vnet mojster. Velika škoda ga je, lahko bi mnogo koristil narodu. Naj živa sveti raj pri stari mami pri Sv. Barbari. Zvončkov naročnik je bil 10 let in ima vse vezane.

MALA OZNANILA**Cenik malim oglašom.**

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravo lista prijave, doplača še Din 5.—. Mal: oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Vinčar se sprejme, kateri ima dve do tri glave živine svoje, razumeti mora tudi vsa vinogradska dela. Vpraša se pod naslov: Anton Marčič, Slov. Bistrica, 717.

Organist in cerkovnik se sprejme pri tukajšnji cerkvi takoj. Prednost ima obrtnik. Župnijski urad Sv. Jurij ob Pesnici. 714

Mizarskega pomočnika sprejme Zavernik, Voličina, Sv. Lenart v Slov. goricah. 711

Močan zdrav fant se sprejme za kovaškega učenca. Oglasi naj se: Ptujška gora 2. 707

Vinčar, pošten, s 5 delavnimi močmi, se išče za vinogradniško posestvo v okolici Maribora, kjer se lahko 3 krave redijo. Ponudbe pod »Pošten« na upravo lista. 703

Trgovski učenec z meščanskošolsko naobrazbo, poštenih staršev, se sprejme v trgovino z manufakturo, usnjem in špecerijo. Hrana in stanovanje prosto, učna doba tri in pol leta. Ponudba s prepisom zadnjega šolskega spričevala se naj vpošlje na trgovino; Franjo Klanjšek, Maribor, Glavni trg 21.

POSESTVA:

Posestvo 5 oralov pri Slov. Bistrici se takoj proda za 125.000 Din, potrebno samo 100.000 Din, drugo je vknjiženo. Naslov v upravnštvu našega lista. 710

Proda se malo posestvo blizu postaje Mestinje, vas Gričice, cena 6000 Din. Vpraša se Senovica 41, Šmarje pri Jelšah. 713

Na prodaj hiša v trgu Rogatec, pojasnila daje Hranilnica dravske banovine, podružnica v Celju. V ponudbi je navesti način plačila, kot plačilo se sprejmejo hranilne knjižice pupilarnih zavodov. 705

Da se v najem hiša, opremljena z trgovskim inventarjem, v neposredni bližini cerkve, proti primerni najemnini. Interesenti se naj oglasijo na naslov: Majcen Vinko, posestnik, Polenšak. 659

RAZNO.

Nagrado dam tistemu, ki prinese mojo listino, zgubljeno v studenskem gozdu, nazaj. Lorbek Franc, Bresternica 66, Maribor. 718

Motor 4 HP z mlatilnico, zelo ugodno prodaja. Hrga, Bratonečice, p. Velika Nedelja. 719

Jabluš-Jabolčnik. Tvarina, iz katere naredite poceni izvrstni jabolčnik ali hruškovec, ne da rabite naravnega sadjevca. S poštnino stane 40 litrov 29 Din, 75 litrov 49.50, 100 litrov 64 Din. Za uspeh jamčim. Prepričajte se! Glavno zastopstvo: Franc Renier, Podčetrtek. 720

V Novi Starinarni, Maribor, Koroška cesta 3, dobite veliko ostankov svile, cajga, blaga za moške srajce, žepne robce, delena, gate, srajce, tiskovine, flanela od 4 Din meter, volno blago za moške obleke, pohištvo: postelje, omare, otomane, stoli. 715

Razglas.

716

Na prostovoljni javni dražbi se bo prodalo: gozd, njivo in travnik v kat. občini Sv. Jungerta, last dedičev Hriberšek Ane v Gorici št. 17, in sicer gozd parc. št. 715-1 s površino 1 ha 72 a 89 m², njiva s travnikom parc. št. 717, 718 in 719 pa s površino 1 ha 37 a 64 m², dne 9. avgusta 1935 ob 8. uri zjutraj na licu mesta v Gorici št. 17. Izklicna cena znaša Din 50.000, vadij Din 5000. Pojasnila daje javni notor dr. Stojan Ivan kot sod. komisar v Celju.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«

Ženski svet

Materinstvo.

V ženi in materi je začetek in konec človeštva.

»Skritost materinstva je velika = zemlja jeze z nebom, naravo z božanstvom.«

Nobeno človeško bitje ni Bogu tako blizu, kakor mati, ki pričakuje otroka. Ona pomaga Stvarniku pri oblikovanju novega človeka, ki mu je vdihnjen neumrjoč duh. Svoje najlepše delo položi Stvarnik neizpolnjeno v materine roke, da ga ona dovrši. To skupno delo z večnim Stvarnikom vodi mater v neposredno božjo bližino.

Pred veličino materinstva moramo postati ponižni in spoštljivi, kajti ta poklic, ki je tako nujno vezan z ljubeznijo in zvestobo, s tisočimi žrtvami in odpovedmi, ni samo za ženo samo, temveč tudi za narod in celotno človeštvo neizmerne važnosti. Otrok se rodi iz matere in podeduje v neki meri njene lastnosti. Razvidno je torej, da je usoda človeštva močno zavisna od kakovosti mater. Zato je treba vzgajati matere in po njih družbo, narod, človeštvo.

Mati je zibelka bodočnosti, a je obenem tudi oltar, na katerem se brez konca in kraja daruje za dobro človeštva. Časom in narodom pritisne veličina matere svoj neizbrisni pečat.

Ko postane žena mati, ne prevzame na sebe samo težke odgovornosti za življenje mladega bitja, nego še veliko večjo, z žrtvami, razočaranji in bolečinami spojeno dolžnost, vzgojiti otroka. S tem pa stopa vsaka mati na križ, s katerega ji ni dano stopiti preje, dokler ni izgovorjena poslednja beseda: »Dopolnjeno je.«

Otrok, po katerem postane žena mati, je drugi materin jaz, ki stavi svoji roditeljski mučna vprašanja: Se bo rodil zdrav, brez telesnih hib? Kakšne bodo njegove duševne zmožnosti? Kako se bo razvijal? Ga bo znala vzgojiti v človeka, ki bi zmožel osrečevati razen sebe še druge? — Sama neresljiva skrivnost je v teh vprašanjih.

Da, še veliko bolj, kot za rojstvo otrokovo, mora biti mati pripravljena na njegovo vzgojo. Priznati pa moramo resnico, da so med nami tudi matere, ki niso poučene o svojem največjem in najbolj odgovornem poklicu in delu. Prav ta nepripravljenost je vzrok in izvor neštetim nesrečam in razočaranjem. Mnogo jih je, ki bi rade zvedele kaj več o tem, pa jim prilike tega morda niso omogočile, morda niso imele nikogar, ki bi jim reševal ta vprašanja.

V par mislih, preprosto in enostavno, se bomo skušale na tem mestu poglobiti v ženino in materino poslanstvo. Poiskati si moramo dobro utrjenih poti, da bomo vzgajale nov rod, ki bo živel močno, človeka vredno življenje.

Fuksija.

Zelo priljubljena je v našem domu fuksija. Izredno bogata je v cvetu, a kljub temu je zelo skromna s svojimi zahtevami. Ljubi bolj vlažno ozračje in ne preveč sonca.

Dasi ta lepa in hvaležna cvetlica ne potrebuje posebne nege, bo marsikatera prijateljica cvetja sprejela v svojo radno par navodil za gojitev te rastlinice.

Navadno grešimo pri fuksiji pri prezimovanju, ko jih denemo na tople prostor. Rastlini jeseni listje porumeni in odpade. Tedaj je čas počitka. Če jo pa prezimujemo v toplem

prostoru, začne odganjati slabe poganjke, ki nimajo moči, da bi cveteli. S tem pa rastlina izčrpa vso moč in spomladi, ko bi morala bujno poganjati, hira, ker smo jo prikrajšali za prepotrebni počitek.

Tudi zalivanje je treba jeseni omejiti. Predno postavimo fuksije v suho prezimovališče (4–6°C), je dobro, če jih damo za nekaj časa na prosto, da se bolj utrdijo. Čez zimo jih je treba le malo zalivati.

Spomladi (februarja, marca) jih postavimo na toplejše mesto. Tam jim odstranimo ves suh les in jih primerno obrežemo, šibke vejice lahko precej v živo prirežemo, ostale pa približno na polovico.

Presadimo jih šele, ko začne obrezani deli dobro poganjati. Staro prst otresemo, korenine primerno odrežemo in vsadimo fuksijo v močno prst v nekoliko večji lonec. Nato jih postavimo na okno ter večkrat poškopimo.

Razmnožujemo to cvetico najlažje s potaknjenci, katere vzamemo najboljšim rastlinam. Najprimernejši čas je pomlad. Kratke, močne poganjke, ki odženo na vejicah, odrežemo v bližini starega stebela tik pod listom. Potaknemo jih v lahko peščeno prst. Posodo postavimo med okno na toplo in vlažno ozračje ter škropimo. Pozneje jih večkrat presadimo, a vedno v večje lončke in v močnejšo prst.

Potaknjence, ki so najmočnejše razviti, lahko vzgojimo v obliki drevesca. Na stebelcu iz potaknjencev moramo škrajšati vse postranske poganjke tako, da ostane le še 2 do 3 pare listov. Ko pa zraste stebelce visoko, kakor si želimo, odštipnemo vrh. Radi tega prične cvetlica odganjati pod vrhom nove mladike za krono. Stebelce je treba privezati k opori, da se ne ukrivijo.

Fuksije gojimo lahko tudi v obliki grmiča.

Vrt v juliju.

Mesec julij zahteva mnogo pozornosti in pridnosti od vrtnarice. Ta mora skrbeti, da na gredicah ni plevela, da so rastline okopane in ob večerih zalite ali škropljene.

Posejati je treba endivijo, solato za zadnjo uporabo, kolerabice in repo. Paradižniku moramo ščipati vršičke in jih privezovati, da bodo sadovi izpostavljeni soncu. Zelo priporočljivo je, če ob dežju, ko je zemlja skozi in skozi dobro premočena, zalijemo vrt z gnojnico.

Ako pospravimo z gredice kakršnokoli zelenjad, je ne smemo pustiti prazne in neobdelane, nego jo pognojimo, prekopljemo in na novo posejemo ali zasadimo. S tem sproti izrabljamo prostor, da nam ne leži zemlja brez koristi.

Na cvetične grede sejemo v tem mesecu macehe in potočnice. Georgine, ali kakor jih ponekod nazivajo: regine, je treba privezati, da se ne razrastejo krivo. Prav tako moramo dati oporo tudi gladijolan.

Če imamo v gredah vrtno jagode, jim je treba obirati pritlike, ki jih odženo. Pripravljamo pa jih lahko že za nov nasad. Dolge pritlike, ki poženejo iz starejših rastlin, odrežemo (izberemo najlepše) in posadimo na senčno gredico v zelo lahko zemljo po 10 cm narazen. V začetku jih pokrijemo s slamo ali z vejami in večkrat zalijemo. Ko začne dobro rasti, odstranimo senco. V avgustu pa, ko poženejo že cel šop listov, jih presadimo na sončne grede in jim porežemo polovico korenin ter odstranimo vse stare liste. Nato jih plevemo in oko-

pavamo, ob suši zalivamo in gnojimo s kompostom.

Pritlike, ki potem odganjajo, je treba poročati sproti, da dobimo močne in rodovitne grme.

Jagoda ne potrebuje posebne nege, a je tako okusna in zelo obilno rodi, da bi bilo priporočati njeno gojitev tudi v naših kmečkih vrtovih.

Kuhinja.

Črešnjev štrukelj. Napravi vlečeno testo iz ½ l moke in ga pokrij ter pusti počivati. Nato ga razvalji in pomaži z raztopljenim surovim maslom. Na masti zarumeni dve pesti krušnih drobtin in s temi potresi testo. Približno 1 kg črešnjevi operi, odstrani pecelj in peške ter jih posuj po testu. Osladi z dvema pestema sladkorja in potresi z žličico cimeta. Nato testo zvij, ga položi v namazano posodo in ga pomaži s smetano ali z jajcem ter speči.

Pečenjak s črešnjami. Raztepi v loncu 3 rumenjake, ½ l moke, ½ l mleka, 2 žlici sladkorne moke, nekoliko soli in naribane limonine lupine. Dodaj sneg 3 beljakov in narahlo zmešaj. Vlij testo na pekačo, ki si jo namazala z maslom. Potresi po testu opranih črešnjevi, ki si jim odstrani peške in pecelj. Ko je pečenjak pečen, ga potresi s sladkorjem, razreži na kocke in daj na mizo.

Sladkorni grah v stročju. I. Otrebi grah v stročju in ga skuha v slani vodi. V kozi zarumeni 1–2 žlici moke na masti, nato prideni grah z vodo vred in pusti, da prevre. Zraven daš lahko krompirjeve cmoke ali pražen riž. — II. V slani vodi skuhan sladkorni grah lahko kar zabeliš z razbeljenim maslom, na katerem si zarumenila kruhovih drobtin. — III. Med grah primešaj mlad, na kocke zrezan krompir in ga zabeli z ocvirki, med katerimi si zarumenila nekoliko čebule. To daš kot samostojno jed na mizo.

Grah z rižem. I. Na razbeljeno mast stresi 1 liter zelenega grahovega zrnja in duši pokritega ¼ ure. Nato prideni ¼ l opranega riža in pusti, da se grah in riž dobro zmečkata. Če je grah prav mlad, duši najprej riž in šele potem prideni grah. — II. Za grahovo juho z rižem pa prideni drobno zrezanega petršilja in drobnjaka ter zalij z juho ali vodo. Nazadnje prideni še eno raztepeno jajce.

Kako vložiš češnje? V 1 l vode prevri 1 kg sladkorja in postopoma 5 kg lepih črešnjevi (najprej jih daš v tekočino toliko, kolikor jih ta prenese. Ko prevro, jih pobereš s penovko in daš v lonec ostale). Ko so vse prevrele, jih pusti stati čez noč. Naslednji dan prilij soku ½ l dobrega špirta, nekoliko ruma, 1 kavino žličico salicila in vse to prevri ter polij po črešnjah. Shlajeno spravi v kozarce ter dobro zapri. Tako pripravljene češnje se dobro obdrže dalje časa. — Na isti način vložiš tudi češplje.

Trpotec

je zdravilna rastlina. Korenine, namočene v vodi, pomagajo pri zobobolu. Z vodo izplakuje usta in žvečijo korenine. Trpotčev sok je dober proti slabokrvnosti ali obolenju dihalnih organov. Če bolnik kašlja, mu daj vsak dan par žlic tega soka, ki ga pripraviš takole: Naber trpotčevih listov, jih dobro operi in s sunjo posuši. Nato jih drobno sesekljaj in zavij v močno platneno krpo ter iztisni sok. Kuhaj 25 minut ¼ l tega soka in ½ l medu; ko je sok še gorak, ga nalij v segrete steklenice in dobro zapri, da se ti ohrani lahko za vse leto. Priporočljiv je zlasti za otroke, ker je slahek in ga radi uživajo.

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Hlastno je govoril, Old Firehand pa je tehtno pravil:

»Trampa si zaklal —? Ni bilo posebno pametno, pa kar si storil, si storil —, Trampi se bodo maščevali in Blenterja ubili.

Pustili bomo konje v gozdu in pohiteli v njihov tabor. Ti pa brž skoči k rafterjem po pomoč.

Indijanec je odhitel.

Westmani so privezali konje k drevju in naglo stopili za svitom. Kmalu so zagledali tabor trampov, na desni so stali konji.

Legli so in se plazili bliže. Old Firehand je mignil Fredu, povedati mu je mislil, naj zleze h konjem in naj ne pusti trampov blizu njih, pa ni utegnil ziniti.

Prav tedaj so namreč trampi zgrabili Blenterja in mu mašili usta, kričal je, tudi trampi so vpili in vmes se je čul cornelov glas.

»Morijo ga —!« je šepnil Old Firehand tovarišem. »Napreji! Kar sredi med nje! Brez prizanašanja!»

Skočil je.

Tri štiri trampe je sunil v stran, da so odleteli ko snopi, pravkar je dvignil cornel puško, da bi udaril Blenterja s kopitom po glavi. Dobil je sam udarec, da se je nezavesten zgrudil. Še tri je podrl pa izdrl samokres in izstrelil vseh šest nabojev. Pol tucata trampov je padlo. Vmes ni zinil besede, tiho in nepremično je stal sredi bojnega vrveža ko skala v razburkanih valovih.

Tem glasnejši pa so bili tovariši. Črni Tom je planil ko vihra nad trampe pa klel in zabavljaj in psoval in bil s puško okoli sebe. Mali Fred je izstrelil puško, jo vrgel v stran, izdrl samokres in kričal, kolikor so zmogla njegova mlada pljuča.

Vse pa je prekril visoki glas tete Droll. Za cel tucat napadalcev je zalegel. In takó gibčno se je obračal, da noben nasprotnik ni utegnil varno meriti na njega.

Pa tudi nobenemu na misel ni prišlo. Trampe je nepričakovani napad takó iznenadil, da izpočetka vobče niso utegnili misliti na brambo, in ko so se zavedli, jih je ležala že več ko polovica na tleh, med njimi tudi njihov vodja cornel, uvideli so, da bi bil odpor brezuspešen, in jo jadrno popihali. Povrh so bili prepričani, da jih je napadla cela stotnija, vsaj krika in vika je bilo za toliko ljudi.

In šele tedaj se je oglasil Old Firehand, ki je ves čas pozorno motril razvoj boja.

»Za njimi!« je zavpil. »Ne pustite jih h kojem!«

Tom in teta Droll sta kričé planila na desno. Nekaj trampov je res skočilo h konjem, pa strelili so jih prepodili, pognali so se po jasi in izginili v temi.

Zaman so čakali rafterji na Velikega medveda in Blenterja, nemirni so že bili, posebno Mali medved se je bal za očeta, že so se posvetovali, kaj bi storili, ko nenadoma slišijo strele in kričanje. Niso vedeli, kaj se godi, nemudoma so planili po puške in pohiteli za glasovi. Tudi sami so kričali in tulili na vse grlo, da bi preplašili trampe. Vse je prehitel Mali medved, daleč pred njimi je bil, od časa do časa je zaklical, da bi rafterji našli za njim. Strah ga je bilo za očeta.

Na pol poti pa ga je ustavil Veliki medved.

»Brž za menoj!« je kričnil in se koj obrnil.

»Old Firehand je prišel s svojimi ljudmi in napadel trampe!«

Črez drn in strn so hiteli v temno noč, novica, da je Old Firehand napadel trampe, jih je podžgala, še huje so kričali.

Streljanje je prenehalo, strah jih je pograbil, da so morebiti trampi zmagali, še bolj so pohiteli, — ogenj se je zasvetil skozi goščavo, — planili so po bregu navzdol in skozi trstičje, — pa nemi obstali.

VII.

Cornel Brinkley.

Old Firehand, Tom, Droll, Blenter in Fred so sedeli pri ognju, kot da je zakurjen za nje in kot da se ni prav nič zgodilo. Na eni strani so ležali mrtvi trampi, na drugi pa ujeti, med njimi tudi cornel.

»Glej ga —!« se je zavzel prvi drvar, ko je prihitel na jaso in zagledal Blenterja. »Mislili smo, da so te trampi že zaklali, — pa sediš tule ko v Abrahamovem naročju!«

»So me tudi mislili položiti v Abrahamovo naročje!« je dejal Blenter. »Cornel je že zamahnil, — pa so prihiteli tile prijatelji in me rešili v poslednjem trenutku.

Naglo in dobro so opravili. Se lahko marsikaj naučite od njih!«

»In — Old Firehand je res pleg?«

»Seveda! Tamle sedi! Poglejte si ga in stisnite mu roko! Zaslužil si je! Mislite si, trije se vržejo nad dvajset trampov, jih devet pobijejo in šest ujamejo pa niti ene kaplje krvi ne prelijejo!«

Spoštljivo so gledali rafterji orjaško postavo slavnega westmana. Vstal je in vsakemu podal roko ter jih povabil k ognju. Velikega medveda je posebno pohvalil:

»Moja rdeča brata sta nas pa res prehitela!«

»Tonkawa je hitel, ker se mora maščevati,« je odgovoril starejši skromno.

»Da nista hitela in da nas ni nocoj srečal Veliki medved, slaba bi bila predla rafterjem! Veliki medved je pripomogel k zmagi!«

»Tonkawa si ne zasluži hvale! Ni bilo težko zasledovati trampov, njihova sled je bila zelo razločna. Kje je cornel? Je mrtev?«

»Živi še, le onesvestil se je. Tamle leži!«

Tonkawa je vstal, vzel nož in stopil k njemu.

»Cornel me je udaril in tak udarec opere le kril! Vzel bom življenje cornelu.«

Sklonil se je.

Tedaj pa je priskočil Blenter.

»Stoj —! Moj je!«

Resno ga je pogledal Veliki medved.

»Tudi ti imaš osveto do njega?«

»Dal In še kakol!«

»Krvno?«

»Da!«

»Tudi jaz. Čigava osveta je starejša?«

»Kedaj te je udaril?«

»Pred nekaj dnevi.«

»Moja osveta je leta stara.«

»Kaj ti je storil?«

»Ženo in sinove mi je ubil, do smrti jih je pretepel.«

Po postavah divjega zapada je moral Indijanec odstopiti maščevanje starejši pravici Blenterja. Ni mu bilo lahko.

»Pred mnogimi leti —? Se ne motiš v osebi?«

»Ne! Takoj sem ga spoznal. Tak obraz si človek dobro zapomni.«

»Ubil ga boš?«

»Da.«

»Dobro! Tonkawa bo odstopil, pa ne za vsem. Meni bo dal kri, tebi pa življenje. Tonkawa mu ne sme vzeti življenja, pa mu bo vzel ušesa.

Si zadovoljen?«

»Hm —! In če nisem —?«

»Če ne dovoliš, ga bo Veliki medved sam ubil.«

»Pa mu vzemi ušesa! Morebiti ni krščansko, da ga mučimo, pa kdor je pretrpel, kar sem jaz trpel vsa leta, tak ne pozna več usmiljenja, ampak le še maščevanje, kruto postavo divjine.

Stori, kar misliš storiti!«

»Ušesa so torej moja, vzel si jih bom.«

Sklonil se je h cornelu.

(Dalje sledi.)

Bodičasti človek.

Bodičasti človek se je rodil leta 1710 v Suffolku na Angleškem od povsem naravno zraščanih staršev. Po rojstvu niso opazili na otroku nič kaj posebnega. Po preteku par tednov so se pokazale po telesu bodice, ki se nikakor niso hotele umakniti nobenemu protisredstvu. Ko so dorasle, so bile debele liki motvoz, precej dolge, deloma temnorujave, deloma temnordeče, trde in elastične, votle in proti luči prozorne. Dale so se premikati, navadno so ležale gladko, a so se tudi našopirile. Brez bodic je bila samo glava, obraz, kateri je bil pozneje močno bradat, notrajnost rok, konci prstov in podplati. In zelo čudno je bilo, da je ta človek vsako jesen odvrget bodice in so mu zrastle nove kakor pri misenju živall. Z 20. letom je obolel na kozah in naenkrat so zginile bodice. Prestal je bolezen in kakor hitro je bil zopet povsem zdrav, so se prikazale bodice. Bodičasti človek je umrl leta 1755 in dosegel starost 45 let.

Staro arabsko mesto — odkrito.

Poroča se iz Kairo, da je nemški raziskovalec Hans Helfritz na svojem tretjem potovanju po Arabiji našel v južni Arabiji ostanke ogromnega in važnega mesta stare dobe. Domačini so dovolili Helfritzu izjemoma, da je mogel kraj foto- in kinematografirati. Koj nato pa je moral zopet odpotovati.

Samostan bodo podrli.

Iz Moskve se poroča, da je sovjetska vlada dovolila porušenje samostana sv. Mihaela v Kijevu. Na dosedanjih samostanskih tleh bodo zgradili poslopje, v katerem bode imel prostore osrednji odbor komun. stranke za sovjetsko Ukrajino.

Na Angleškem

odpade na 50 dečkov en učitelj in na 25 dečkov ena učiteljica.

Največ jadralske

poseda dandanes Finjska na severu Evrope.

RAZNO:

Vodno turbino in lokomobilo poceni prodam: Borštnar, Ljubljana, Pražakova 8/I. 704

»Weckovi« **kozarci** za vkuhanje sadja in sočivja so najboljši. Sveže žgano kavo in vso špecerijo in železnino, cerkvene sveče itd. kupite pri Jos, Jagodič, Celje, Glavni trg — Gubčeva ulica. 702

Moštna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 618

Pozor! Ne zamudite se prepričati o izvanredno ugodnih cenah pri odprodaji raznega blaga in ostankov ter obiskati trgovine: Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 712

Domačo pijačo poceni in dobro s' napravi vsak samo z vodo, sladkorjem in Jablinom, ki ga dobavlja drogerija Kanc-Wolfram v Mariboru, Slovenska ulica. 621

Prekličem, kar sem govoril radi M. Kolarja, da je neresnično. P. Kostajnshek, Pilštanj. 708

Viničar

4 delovne moči, se sprejme s februarjem 1936. Oglasiti se v pisarni odvetnika dr. Hojnika v Mariboru. 700

Blago za zavese

po 4 Din 536

v TRPINOVEM BAZARU.

Josip Kirbiš

gostilničar

Maribor, Vetrinjska ulica 3

naznanja kmetom in prebivalstvu mariborske okolice, da je pred kratkim zopet sam prevzel staroznano gostilno v lastni hiši. — Točim vina lastnega pridelka ter postrežem z okusnimi jedili vsak čas, ker imam lastno mesarijo. Pri meni se vedno dobijo dobri prijatelji iz mesta in okolice. Kmetje lahko postavijo pri meni tudi konje in vozove. — Priporočam se prijateljem najtopleje! 706

Važno za hišne posestnike in cerkveno-konkurenčne odbore.

Vse strelovodne naprave Vam preizkusi ter eventuelne napake popravi po konkurenčni ceni z 10letno pismeno garancijo

ANTON ROMIH

splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni oddelek za napeljevanje in preizkušnje strelovodov v MARIBORU, brzjav: Romih, klepar, Maribor.

Zadostuje dopisnica, da Vas obiščemo. — Priporočam se tudi za vsa druga kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

Cirilova knjigarna

v Mariboru

nudi vedno najnovejše knjige:

Uloga Drago: Crawl prsno in hrbtno plavanje, Din 10.—

Dravska banovina Jugoslavija (album z naših gora), Din 30.—, na boljšem papirju Din 40.—

Undset Sigrid? Kristina Lavransova hči, katere III. del je pravkar izšel, broš. Din 85.—, vez. Din 95.—

Trsni izbor in vinski tipi za dravsko banovino, broš. Din 3.—

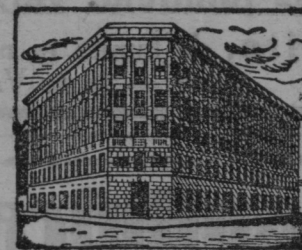
Naš kruh, evharistična izpoved inteligence, kart. Din 12.—

Presveti zakrament, premišljevanja o Gospodovi pričujočnosti v presvetem Rešnjem Telesu, broš. Din 16.—

Kalinšek: Slovenska kuharica, najnovejša izdaja vez. Din 160.—

Humek: Sadje v gospodinjstvu, kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi, broš. Din 42.—

Milčinski: Humoreske in groteske, broš. Din 45.—, vez. Din 60.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
TVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam žalostno vest, da nas je po daljšem bolehanju v nedeljo dne 14. julija nenadoma za zmerom zapustil naš preblagi in predobri brat, oče in stari oče

Anton Janežič

kmet in cerkveni ključar pri Sv. Miklavžu pri Ormožu.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blagohoten spomin! 709

Sv. Miklavž pri Ormožu, Maribor in Ljubljana, dne 14. julija 1935.

Brat Rudolf in ostali sorodniki.

IV. mariborski teden

3. do 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. - Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, umetniška, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, propagandna, turistična i. t. d.

3. do 4. avgusta mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. 701

9. do 11. avgusta plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.

50% popust na železnicah od 1. do 15. avgusta 1935.

Kupujte pri naših inserentih!

Manufakturna in modna trgovina, industrija odej in perila

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

naznanja ponovno znižanje cen vsemu manufakturnemu blagu.

Zaupajte, da kupite tu najcenejše. Sveže blago, poštena mera, nizke cene — za to Vam jamči dober glas trgovine.

640

**Vsi, ki potujete,
ne pozabite na
novi vozni red!**

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema: **TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.**

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ljudska posojilnica v Celju

regisrirana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih
... obrestnje najbolje
Denar je pri njej naložen po-
... polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-
zerv in hiš nad 5000 članov-po-
sestnikov z vsem svojim pre-
... moženjem!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in končno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.